

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 13 januari justerades.

§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Andre vice talmannen meddelade att *Aron Emilsson* (SD) återtagit sin plats i riksdagen från och med den 1 februari, varigenom uppdraget som ersättare upphört för *Annelie Sjöberg* (SD).

§ 3 Anmälan om ersättare

Andre vice talmannen anmälde att *Lena Malm* (S) inträtt som ersättare för *Amalia Rud Stenlöf* (S) under tiden för hennes ledighet den 2 februari–22 juni.

§ 4 Anmälan om efterträdare

Andre vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas partigrupp anmält *Lena Malm* som suppleant i konstitutionsutskottet under *Amalia Rud Stenlöfs* ledighet.

Andre vice talmannen förklarade vald *under tiden den 3 februari–22 juni* till

suppleant i konstitutionsutskottet
Lena Malm (S)

§ 5 Meddelande om frågestund

Andre vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 5 februari kl. 14.00*.

§ 6 Anmälan om subsidiaritetsprövningar

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in: prot. 2025/26:11 för torsdagen den 29 januari från trafikutskottet och prot. 2025/26:26 för torsdagen den 29 januari från miljö- och jordbruksutskottet.

§ 7 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2025/26:290

Till riksdagen

Interpellation 2025/26:290 Arbetet med att återföra tvångsdeporterade ukrainska barn

av Azra Muranovic (S)

Interpellationen kommer att besvaras 5 februari 2026.

Skälet till dröjsmålet är inplanerade åtaganden.

Stockholm den 29 januari 2026

Utrikesdepartementet

Maria Malmer Stenergard (M)

Enligt uppdrag

Karin Olofsdotter

Expeditionschef UD

Interpellation 2025/26:306

Till riksdagen

Interpellation 2025/26:306 Lagändring för att tillgängliggöra naloxon

av Nils Seye Larsen (MP)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 27 februari 2026.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 30 januari 2026

Socialdepartementet

Elisabet Lann (KD)

Enligt uppdrag

David Oredsson

Expeditionschef

Interpellation 2025/26:308

Till riksdagen

Interpellation 2025/26:308 Bättre arbetsmiljö och patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård

av Karin Rågsjö (V)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 20 mars 2026.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.
Stockholm den 30 januari 2026
Socialdepartementet
Elisabet Lann (KD)
Enligt uppdrag
David Oredsson
Expeditionschef

Prot. 2025/26:67
3 februari

---

§ 8 Anmälan om faktapromemorior

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2025/26:FPM55 EU:s narkotikastrategi *COM(2025) 743* till socialutskottet

2025/26:FPM56 Förordning om övervakning och kontroll av narkotikaprekursorer *COM(2025) 747* till socialutskottet

2025/26:FPM57 Ett stärkande av Europeiska unionens ekonomiska säkerhet *JOIN(2025) 977* till näringsutskottet

2025/26:FPM58 REsourceEU Handlingsplan *COM(2025) 945* till näringsutskottet

2025/26:FPM59 Förordning om att införa en europeisk företagsplånbok *COM(2025) 838* till trafikutskottet

§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2025/26:3896 och 3898 till finansutskottet

§ 10 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

2025/26:AU8 Integration

Trafikutskottets betänkanden

2025/26:TU11 Avvikande från bestämmelserna om tyst godkännande i EU:s förordning om gigabitinfrastruktur

2025/26:TU6 Trafiksäkerhet

2025/26:TU7 Åtgärder mot körkortsturism

Konstitutionsutskottets betänkanden

2025/26:KU19 Riksdagens arbetsformer

2025/26:KU22 Minoritetsfrågor

2025/26:KU23 Trossamfund och begravningsfrågor

Socialutskottets betänkanden
2025/26:SoU13 Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel
2025/26:SoU14 Läkemedel och tandvård
2025/26:SoU24 Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker

Justitieutskottets betänkande
2025/26:JuU17 Processrättsliga frågor

Kulturutskottets betänkande
2025/26:KrU3 Ett nytt förbud mot spel på kredit

Utbildningsutskottets betänkande
2025/26:UbU14 Studiestöd

*Svar på
interpellationer*

§ 11 Svar på interpellation 2025/26:284 om höjt takbelopp för att säkra tillgången på ingenjörer

Anf. 1 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Anders Ådahl har frågat mig hur jag avser att agera för att höja takbeloppen i allmänhet och för Chalmers och KTH i synnerhet och därigenom se till att fler kan gå en STEM-utbildning.

För att möta den snabba utvecklingen inom teknik och naturvetenskap och för att Sverige även framöver ska vara en innovativ tekniknation i framkant krävs fler utbildade inom STEM-ämnena. Regeringen har i sin STEM-strategi presenterat åtgärder som omfattar hela utbildningssystemet, från förskola till forskarutbildning, i syfte att stärka utbildningar inom just naturvetenskap och teknik.

Redan i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2024/25:60) tillförde regeringen medel för ett omfattande ingenjörspaket. Paketet innehöll såväl satsningar på fler platser inom ingenjörsutbildningar som satsningar på stärkt kvalitet i utbildningarna. Civilingenjörsutbildningen är i dag en av landets största. Under läsåret 2024/25 påbörjade närmare 8 700 nya studenter ett civilingenjörsprogram, och ytterligare 4 100 började på ett högskoleingenjörsprogram. Men antalet studenter som slutför en ingenjörsutbildning och som tar en examen är fortsatt alltför lågt. En avgörande faktor för att Sverige ska få fler ingenjörer är att en större andel av dem som påbörjar en sådan utbildning också fullföljer den.

För att stärka förutsättningarna för hög kvalitet i utbildningen har regeringen höjt ersättningsbeloppen per student inom utbildningsområdena natur och teknik i syfte att möjliggöra mer lärarledd tid och förbättrade utbildningsmiljöer. Kvalitetsatsningar har delvis finansierats genom att medel har omfördelats mellan lärosäten. Vidare har regeringen satsat på högskolepedagogisk utveckling i ingenjörsutbildningarna och byggt ut basårutbildningar, det senare med förhoppningen att fler studenter ska fortsätta på bland annat ingenjörsutbildningar efter basåret. Allt det här skapar goda förutsättningar för att öka genomströmningen och minska avhoppet. På sikt innebär det att en större andel av de studenter som påbörjar civilingenjörsprogrammet också fullföljer sina studier och tar examen,

vilket i sin tur leder till fler utbildade ingenjörer och därmed högre kvalitet i svensk industri och svenskt näringsliv.

Det är viktigt att poängtera att det inte enbart är antalet utbildningsplatser som är av betydelse, utan även utbildningarnas kvalitet och deras inriktning. Syftet med omfördelningen är att stärka drivkrafterna för ett utbildningsutbud med hög kvalitet. Med höjd kvalitet och förbättrade förkunskaper hos studenterna kan vi på sikt se en ökad kvarvaro inom utbildningarna, vilket kan påverka behoven av takbelopp för vissa lärosäten. Regeringen följer därför frågan som en del i uppföljningen av STEM-strategin, inte minst för att säkerställa en ökad genomströmning i utbildningarna.

Anf. 2 ANDERS ÅDAHL (C):

Fru talman! Hej till er som sitter uppe på läktaren! Jag ska se om jag kan förklara lite tydligare vad det är vi debatterar här.

Vi pratar om takbelopp i den högre utbildningen. Man skulle kunna säga att ett takbelopp är regeringens beställning till sina myndigheter, det vill säga högskolorna, lärosätena och dem de har avtal med, om hur många som ska utbildas, som ska gå en högre utbildning, till exempel en civilingenjörutbildning som vi debatterar här. STEM nämndes. Det står för science, technology, engineering, mathematics, alltså ingenjörämnen.

Men låt oss börja i en annan ände. Världen står inför helt nya utmaningar. Vi har ett globalt teknikrace samtidigt som vi har en global geopolitik som har blivit mer och mer orolig, där man börjar prata om olika intressesfärer även från amerikanskt håll. Europa och Sverige, som en del av Europa, behöver se om sitt hus. Vi behöver fokusera på vår konkurrenskraft och på att kunna utveckla oss som land. Det gäller inte minst teknikområdena, så att våra bolag i Sverige kan ta fram nya produkter och nya tjänster med ännu mer kunskapsinnehåll, så att vi får in skatteintäkter till Sverige, så att vi har råd med skola, polisväsen och så vidare. Det är oerhört centralt för Sverige att vi går den vägen.

Men döm om min förvåning när jag lyssnade på Lotta Edholms svar på min interpellation. Jag ser nästan framför mig en seriestripp med tre rutor. I första rutan ser man regeringen, som säger: Vi måste ha fler ingenjörer. Det är jätteviktigt. I andra rutan står Chalmers och KTH och säger: Vi kan utbilda många fler ingenjörer. Vi har jättestort söktryck. Och i tredje rutan har vi regeringen igen, som säger: Nej, det var ingen bra idé. Det vill vi inte.

För Centerpartiet och för mig som talesperson för forskning och högre utbildning är det här djupt motsägelsefullt. Å ena sidan tar man fram en STEM-strategi som tydligt pekar ut riktningen för Sverige i en global konkurrens, där vi behöver mer ingenjörskunskap. Å andra sidan säger man till våra två kanske tyngsta lärosäten på teknikutbildningsområdet: Nej, vi vill inte att ni utbildar fler även om ni kan. Trots att Sveriges behov av civilingenjörer och ingenjörer framöver är så stort säger regeringen: Vi vill inte att ni utbildar så många som ni faktiskt kan.

Jag tror att jag behöver ställa om frågan till vår gymnasie-, högskole- och forskningsminister: Anser Lotta Edholm att Chalmers och KTH bör utbilda fler civilingenjörer nu när de räcker upp handen och säger att de kan göra det, för Sveriges bästa?

Anf. 3 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Tack till Anders Ådahl både för en väldigt viktig interpellation och för att han försöker förklara vad takbelopp och så vidare är för någonting! Det är inte helt lätt.

Vi har ett stort behov av fler civilingenjörer. Det håller jag verkligen med om. Samtidigt har regeringen gjort stora satsningar, både när det gäller fler platser på civilingenjörsutbildningarna och mer pengar till dessa utbildningar för att man ska kunna stärka kvaliteten. Det är viktiga satsningar, och jag utesluter absolut inte att vi måste fortsätta på den vägen. Det är inte så att jag rakt av säger nej till KTH och Chalmers; man ska inte utesluta att vi behöver öka antalet platser.

Vad som också är viktigt att komma ihåg är att endast 56 procent fullföljer en civilingenjörsutbildning i Sverige i dag, efter åtta år. Det är alltså bara drygt hälften som fullföljer sin utbildning mot ungefär 70 procent i snitt för alla högskoleutbildningar. Detta måste vi också adressera. Det är ju ingen idé att ta in väldigt många fler som vill läsa till civilingenjörer om det leder till att andelen som fullföljer utbildningen sjunker ytterligare. Lärosätena måste försöka få sina studenter genom utbildningarna.

Det finns såklart olika skäl till att man inte fullföljer sin utbildning. Dels sker avhopp som beror på att man kanske upptäcker att det här inte är för mig, dels vittnar lärosätena själva om att en del av studenterna har för dåliga kunskaper och färdigheter i bland annat matematik – man klarar helt enkelt inte utbildningarna. Det är egentligen inte ett problem för lärosätena utan för grundskolan och gymnasieskolan. Det finns också sådana som egentligen inte har hoppat av utbildningen men som har fått jobb och därmed inte tagit de sista poängen.

Icke desto mindre är det viktigt att fler faktiskt går igenom hela utbildningar. Jag utesluter dock inte på något sätt att vi måste satsa på ännu fler platser än vad vi har gjort hittills.

Anf. 4 ANDERS ÅDAHL (C):

Fru talman! Anledningen till att vi debatterar det här i dag är att Chalmers och KTH:s rektorer nyligen gick ut i en debattartikel och med stor frustration över läget meddelade att de kan utbilda väldigt många fler än vad regeringen ger dem tillåtelse att göra. Jag tror att man på de här två lärosätena har över 9 000 förstahandssökande till knappt 4 000 platser, så det är ett enormt söktryck.

Ibland hör vi i samhället och i debatten att teknikintresset är lågt bland Sveriges flickor och pojkar, våra unga, men det stämmer faktiskt inte. Det är ett väldigt stort teknikintresse. Som Centerpartiets talesperson för forskning och utbildning tycker jag därför att det är väldigt glädjande att se att KTH och Chalmers dessutom har en så stor möjlighet att snabbt kunna ställa om och utbilda många fler.

Jag delar ministerns tankar om genomströmning; det är naturligtvis oerhört viktigt att genomströmningen ökar på våra lärosäten. Jag har inte siffran framför mig, men jag tror att siffran för KTH och Chalmers är otroligt mycket högre än de 56 procent som ministern hänvisar till. Jag tror att det är över 80 procents genomströmning på de program som ges där.

I sin forskningsproposition och sina allmänna meddelanden om forskningspolitiken pratar regeringen väldigt mycket om excellens som ledord.

Därför blir jag lite förbryllad över att man inte vill möta de två lärosäten i Sverige som kanske har den största kredibiliteten ute i näringslivet och industrin när det gäller att utbilda de allra skickligaste civilingenjörerna när de nu räcker nu upp handen och säger att de kan utbilda väldigt många fler ingenjörer än vad de får tillåtelse till eftersom de slår i takbeloppet ganska tidigt.

Jag tror att KTH meddelade att de lätt skulle kunna ta in 1 000 personer till och fortfarande ha en otroligt hög kvalitet. Chalmers siffror är i samma härad. Om regeringen höjer sitt takbelopp och man ger tillåtelse till KTH och Chalmers att ta in fler studenter till civilingenjörsutbildningen blir det i så fall 10 000 fler ingenjörer från KTH och Chalmers på fem år.

Fru talman! Ministern sa i sitt anförande att det är viktigt att poängtera att det inte enbart är antalet utbildningsplatser som är av betydelse utan även utbildningarnas kvalitet och inriktning. Då blir jag lite fundersam: Är man från regeringens sida missnöjd med kvaliteten på KTH och Chalmers? Ska vi läsa in budskapet att man inte vill ha fler platser på dessa lärosäten eftersom kvaliteten inte riktigt håller måttet?

En följdfråga blir därför: Är det problem med kvaliteten som gör att man inte vill höja takbeloppet, eller är det snarare så, vilket jag misstänker, att det är en budgetrestriktion och att regeringen inte har råd att satsa mer än de gör?

Anf. 5 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! När vi pratar om kvalitet handlar det ju om att utbildningsplats ska få mer pengar. Den satsningen sjösätter vi nu, bland annat mot bakgrund av att vi har väldigt stora avhopp. Många studenter efterlyser till exempel mer undervisningstid. Sverige är ett av de länder i Europa som har lägst antal undervisningstimmar i högre utbildning. Vi har under väldigt många år haft en satsning på kvantitet snarare än kvalitet. Den förra regeringen byggde ut antalet platser väldigt kraftigt men tillförde inte motsvarande medel för att se till att studenterna fick en bra utbildning, till exempel i form av väldigt mycket mer undervisningstid.

Jag menar att vi måste göra någonting åt detta. Om man kommer in på en högre utbildning är det viktigt att till exempel få mycket undervisningstid, inte minst för att vi ser att en del av de studenter som kommer in på civilingenjörsutbildningarna inte har de kunskaper i matematik med sig som man skulle kunna förvänta sig. På det sättet är kvalitetsfrågan otroligt viktig.

Som jag sa utesluter jag naturligtvis inte fler platser på civilingenjörsutbildningarna. Men vi har lagt på både i antal platser och i pengar per student just för att kunna höja kvaliteten i våra utbildningar. Det är också viktigt att påpeka att även lärosätena har ett ansvar för att se till att studenterna kommer igenom utbildningen. Som jag sa är det 56 procent i snitt som tar sin examen på civilingenjörsprogrammet inom åtta år. På Chalmers och KTH är det något högre, 60 procent. Men det är ändå under snittet för samtliga utbildningar på universitet och högskola. Detta måste man göra någonting åt.

Jag tycker också att det skulle vara intressant att ha en dialog med industrin i de här frågorna. Anledningen till att en del aldrig plockar ut sin examen är ju att de har fått jobb och att premien i form av mer pengar i

lönekuvertet är väldigt liten om man skulle plocka ut sin examen. Det här borde vi kanske titta på gemensamt, statsmakten och näringslivet. Det är ju viktigt att man tar sin examen.

Anf. 6 ANDERS ÅDAHL (C):

Fru talman! Jag delar mycket av det ministern säger om behovet av kvalitet och av ökad genomströmning. Visst är det så att ju bättre kvalitet och fler lärarledda timmar vi kan ha i utbildningen, desto bättre kvalitet blir det i slutändan på de ingenjörer som når svenskt näringsliv eller går vidare till doktorandstudier. I den delen är jag helt ense med Lotta Edholm.

Problemet är att det finns två aspekter av det här. Vi kan inte blanda ihop kvaliteten med mängden ingenjörer vi behöver i samhället. Jag inledde interpellationsdebatten med att tala om det enorma behov som Sverige och Europa har av ingenjörer för att följa med i den globala konkurrensen och inte bli uppätta av Kina och USA och deras intressesfärer.

Europa behöver massor av ingenjörer, som naturligtvis ska vara mycket kvalificerade. Det tas upp i Draghirapporten i Europa och även i Sveriges egen STEM-strategi. Det är också därför jag är så förvånad över ministrerns svar. Chalmers och KTH har meddelat, både i en debattartikel och i en uppföljande redaktionell text i branschtidningen Ny teknik, att de redan i dag kan utbilda väldigt många fler ingenjörer. Men regeringen valde under den här mandatperioden att inte möta det önskemålet och att inte höja takbeloppet. De ville inte ha ut fler civilingenjörer på marknaden från KTH och Chalmers, trots de lärosätenas höga kvalitet. Jag möter det med stor förvåning.

Ministern säger att man tittar på detta, men nu har man ju suttit vid makten nästan en hel mandatperiod utan att göra någonting åt saken. Snart är mandatperioden över. Varför vill man inte möta KTH:s och Chalmers önskemål här och nu?

Anf. 7 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L):

Fru talman! Vi har lagt till utbildningsplatser på civilingenjörsutbildningarna. Vi har dessutom lagt till pengar för att till exempel öka undervisningstiden. Jag utesluter inte heller att vi ska utöka antalet platser. Jag tror att det är viktigt, precis som Anders Ådahl säger. Men vi måste också se till att genomströmningen blir större. Det är klart att om man tar in fler studenter och andelen som tar examen ändå sjunker ytterligare har vi inte vunnit särskilt mycket. Fler av dem som påbörjar de här ganska krävande utbildningarna måste även slutföra dem.

Jag noterar att Anders Ådahl har ett ganska högt tonläge, särskilt med tanke på att Centerpartiet inte lägger en krona mer på civilingenjörsutbildningar i sin alternativa budget. Det beror naturligtvis på att den här diskussionen är ganska ny. Vi har ju lagt till mer pengar under mandatperioden och kommer säkert att behöva utöka antalet platser ännu mer. Jag menar dock att vi måste göra det med viss precision, exempelvis genom att se till att fler slutför sina utbildningar.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Anf. 8 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jytte Guteland har frågat finansministern hur hon avser att vända trenden med den ökande barnfattigdomen. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som kommer att svara på den interpellationen. Vidare har Sanne Lennström frågat mig om jag och regeringen skulle kunna tänka oss att gå vidare med något av förslagen i Majblommans barnrättsrapport för 2026.

Fru talman! Jag vill börja med att påpeka att barnfattigdomen inte har ökat, enligt Statistiska centralbyråns framtagna mått för låg inkomststandard. Antalet barn som lever med låg inkomststandard har i stället minskat successivt mellan 2019 och 2024. För tiden därefter finns ännu inga uppgifter. Både antalet och andelen barn som lever i hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd har minskat kraftigt sedan 2017, och nivåerna var 2024 de lägsta sedan åtminstone 1990. Detta skulle kunna vara ytterligare en indikation på att barnfattigdomen inte har ökat.

Sverige befinner sig dock i en utdragen lågkonjunktur. Även om inflationen nu har minskat har den tidigare höga inflationen påverkat hushållens ekonomi mycket negativt. Regeringen har därför vidtagit en rad åtgärder för att stötta hushållen, och vi ser det som angeläget att fortsätta göra det. Genom budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) har regeringen lämnat förslag och riksdagen beslutat om en rad åtgärder för att öka hushållens disponibla inkomster, bland annat sänkt matmoms, sänkt barnomsorgsavgift och höjda gränser för bostadskostnaderna i bostadsbidraget. Dessa reformer gynnar särskilt barnfamiljer med låga inkomster, vilket ofta handlar om ensamstående kvinnor med barn.

Den ekonomiska utsatthet som beskrivs i Rädda Barnens årsrapport om barnfattigdom i Sverige, som interpellanten hänvisar till, sägs till viss del hänga samman med att de familjepolitiska stöd som finns för barnfamiljer har urholkats alltmer. Jag vill dock påpeka att de barnfamiljer där föräldrarna förvärsarbetar får behålla mer av sin lön genom att regeringen förstärkt jobbskatteavdraget. Samtidigt har de allra mest utsatta blivit fullt kompenserade för de senaste årens höga inflation. Riksnormen för försörjningsstödet höjdes med nästan 9 procent både 2023 och 2024. Sett över en längre tid har riksnormen för barnfamiljer stigit med mer än prisutvecklingen och därför mer än väl kompenserat för inflationen.

Dessutom är det värt att påpeka att regeringens förslag och aviseringar under mandatperioden sammantaget har ökat den ekonomiska standarden procentuellt sett mest i den tiondel av befolkningen som har lägst ekonomisk standard och allra minst i de två översta inkomstgrupperna. Detta har även lett till att den ekonomiska standarden hos befolkningen ökat och andelen med låg inkomststandard minskat under mandatperioden.

Välfärdsstaten är viktig för familjer som har det svårt. Den ekonomiska familjepolitiken ska bidra till en god ekonomisk levnadsstandard för alla barnfamiljer. Men det bästa verktyget för att bryta ekonomisk utsatthet och motverka låg ekonomisk standard är egen inkomst av arbete. För att på längre sikt hjälpa ekonomiskt utsatta hushåll och minska barnfattigdomen är det otroligt angeläget att få fler i arbete.

Svar på
interpellationer

Regeringen genomför en rad olika åtgärder som gemensamt syftar till att stärka arbetslinjen och göra det mer lönsamt att gå från bidrag till arbete. Att fler föräldrar går till jobbet innebär att barn får en mer stabil ekonomisk situation och en potentiellt högre ekonomisk standard, vilket är gynnsamt för barns utveckling och trygghet. Det återspeglas i att det enbart är 2 procent av sammanboendehushåll med två förvärvsarbetande föräldrar som har en låg ekonomisk standard. Bland sammanboendehushåll där ingen av föräldrarna förvärvsarbetar är andelen med låg ekonomisk standard i stället 85 procent.

Anf. 9 JYTTE GUTELAND (S):

Fru talman! Tack, socialförsäkringsministern, för svaret!

Jag vill börja med att uttrycka min besvikelse över att finansministern inte vill svara på den här frågan, då vi tidigare haft diskussioner om barnfattigdomen och den svåra situation som råder för många i Sverige. Det är konstigt att finansministern inte vill diskutera den ekonomiska politiken. Detta handlar ju så mycket om just den. Det handlar om vilken typ av politik man vill föra när det blir inflation och efterföljande kostnadsökningar ligger kvar. Då handlar det mycket om breda satsningar i budgeten – sådana som vi socialdemokrater vill göra för att dämpa för dem som har det allra svårast.

Jag vet inte riktigt vilken verklighet som socialförsäkringsministern och även finansministern och hela regeringen befinner sig i. Det är dyrt att leva i Sverige i dag. Den känslan finns nu väldigt högt upp i inkomstgrupperna. Jag tror inte att det egentligen krävs särskilt stor inlevelseförmåga för att förstå hur tufft det är för en ensamstående att få livet att gå runt i dag, med de kostnadsökningar vi ser.

En ensamstående mamma ger uttryck för just detta i Majblommans rapport. Hon beskriver hur det är: Jag skulle behöva pengar till vinterkläder och andra kläder till mina barn. Jag jobbar mycket. Jag har försökt byta lägenhet till en mindre, men jag lyckas inte. Min sista utväg är att be Majblomman om pengar.

Hon är inte ensam. Ansökningarna är fler än någonsin. Tusentals föräldrar ber om allmosor eftersom regeringen saknar kompetens att föra en ekonomisk politik som utjämnar i en av de svåraste tider som svenska folket har upplevt i modern tid när det gäller ekonomisk politik.

Kostnaderna ökar överallt. Hyrorna är högre, i affären är det dyrare och det är svindyrt med fritidsavgifter för den som har barn i dag. Om du dessutom är ensam och kanske bor i en storstadsregion med skyhöga hyror, vad gör du då? Då tvingas du gå och be om allmosor. Det är detta regeringen inte förstår.

Jag är också besviken på det svar som vi interpellanter fick när det gäller vad välfärdsstaten ska vara. Vi får svaret att välfärdsstaten är till för dem som är allra mest ekonomiskt utsatta. Det är ett mycket märkligt svar. Jag trodde att vi i Sverige var överens om att välfärden är till för alla – att välfärdsstaten handlar om att fördela mellan dem som har behov just nu men också fördela genom livet. När du är liten behöver du mer. När du är äldre och arbetar kan du bidra, och när du är ännu äldre och kanske har behov av omvårdnad hjälper välfärden till igen.

Detta har varit en succémodell för Sverige – att vi står upp för en generell och allmän välfärd för alla, så att människor slipper gå med mössan i hand och be om att få det där lilla extra för att barnen ska ha en dräglig tillvaro. Men om synen hos den moderatledda regeringen är att vi ska ha en allmosevälfärd, där man bara ger till den som verkligen ber allra mest, förstår jag att man inte i svåra tider gör sitt yttersta för att för alla svenskar lindra den ekonomiskt tuffa tid som vi tvingas leva i.

Jag vill avsluta mitt första inlägg med att fråga en gång till: Har regeringen verkligen inga planer på att utjämna den ekonomiska politiken för dem som har det allra tuffast och satsa exempelvis på höjda barnbidrag, på kollektivtrafik och på att se till att den som är ensamstående får mer?

(Applåder)

Anf. 10 SANNE LENNSTRÖM (S):

Fru talman! Även jag vill inleda med att uttrycka besvikelse över hur denna debatt inleds. Jag är riksdagsledamot, och jag ställer en fråga till en minister. Men jag bemöts med statistik som ska motbevisa mig om att barnfattigdomen är mindre än jag tror eller inte existerar. Jag skulle kunna stå här och försöka försvara mig med att Majblommans utdelningar har ökat med 17,1 miljoner kronor de senaste tre åren. Jag skulle kunna berätta om alla de ensamstående mammor som hör av sig och berättar om att de inte har råd med vinterstövlar trots att de jobbar. Men det tjänar inte så mycket till eftersom jag har hört den här visan förr; vi har debatterat denna fråga ganska många gånger i de här talarstolarna.

Jag ställer en fråga. Jag får till svar att jag har fel och att regeringens politik är väldigt bra på det här området. Jag får inget svar på den fråga som jag faktiskt har ställt utan mest bara statistik. Sedan kommer någon Tidöledamot, som har anmält sig till debatten, och säger att vår politik inte är bra på det här området och spelar kanske lite bad cop medan ministern kan stå här och vara lugn. I ministerns sista inlägg kommer det något om att S-kommuner inte sköter sig på detta område heller, och sedan är debatten över.

Det känns på något sätt väldigt ovärdigt för mig som försöker utöva parlamentarism. Det känns ovärdigt mot Majblomman som har skrivit den här rapporten – de ser ett stort problem och vill försöka söka lösningar. Det är ovärdigt mot dem som tittar på den här debatten i hopp om att jag ska få ett svar på den fråga jag har ställt.

Men vi fortsätter debatten, så får vi se om utfallet blir ett annat än det jag såg i kristallkulan.

Fru talman! Nu är det 2026, ett valår. Därför vill jag ägna den här debatten åt barnfattigdomen och vad vi kan göra åt det problemet. Majblomman har flera förslag, och jag vill veta vad ministern och regeringen anser om dessa. Jag tänker att det kan vara bra information att ha med sig i september när man ska gå in bakom en valskärm.

Vi tar det från början. Förslag nummer ett: Höj barnbidraget! Barnbidraget i Sverige har inte höjts sedan 2018, när vi satt i regeringsställning, och det har urholkats sedan dess. Vi är sist i Norden med att göra denna typ av satsning. Vi socialdemokrater är med på detta och har därför föreslagit en höjning av barnbidraget med 200 kronor. Regeringen har hittills vägrat. Anser statsrådet fortfarande att detta inte behövs, eller är det något man är villig att titta vidare på?

Nummer två: ensamförsörjartillägg. Barn till ensamstående är mer exponerade för barnfattigdom än andra. Majblomman föreslår därför ett riktat stöd. Tanken är att man inte ska behöva behovspröva, vilket minskar stigmatiseringen och antalet dyra prövningar, som min kollega Jytte Guteland nyss nämnde. Vi socialdemokrater har sagt att vi vill reformera bostadsbidraget. Vi kan även tänka oss att se över träffsäkerheten hos flerbarnstillägget. Kanske hade dessa pengar kunnat användas till ett ensamståendestöd. Men låt mig vara tydlig: Vi har ännu inte något förslag här, för vi har inte Rosenbad i ryggen med pengar för att kunna utreda den här typen av stora förändringar – men det har ministern. Vi är återigen sist i Norden med denna typ av reform, så vad anser ministern om den här typen av stöd?

Nummer tre: kollektivtrafik. Majblomman föreslår fri kollektivtrafik för alla mellan 12 och 18 år på kvällar, helger och lov. Detta ska ses som en del i rätten till en meningsfull fritid. Det ska gynna klimatet och även minska transportfattigdomen, som vi ser i vårt land. Vi socialdemokrater står bakom detta och inkluderar även 19-åringar och yngre studenter.

Detta är alltså tre av Majblommans fem förslag, och min fråga till statsrådet är: Vilka av dessa förslag kan statsrådet och regeringen tänka sig att på något sätt, helt eller delvis, ställa sig bakom? Jag hoppas få svar på den frågan.

(Applåder)

Anf. 11 ARBER GASHI (S):

Fru talman! Vi måste vara ärliga mot svenska folket och mot de ungdomar som sitter här på läktaren och lyssnar på oss just nu: Det råder ganska stor osäkerhet kring påståendena om att barnfattigdomen inte ökar därför att den statistik som regeringen lutar sig mot inte fångar barns faktiska vardag. Medan regeringen gömmer sig bakom snäva mått på låg inkomststandard möter Majblomman varje dag barn som inte har råd med vinterjackor, fotbollsskor eller busskort.

Regeringen säger att barnfattigdomen minskar. Majblomman säger något helt annat, liksom Rädda Barnen. Kommuner runt om i vårt land säger något helt annat. Vem ska vi då tro på? Ideella organisationer som möter barn varje dag och har expertkunskap i dessa frågor eller en regering som lutar sig mot statistik som släpar flera år efter verkligheten?

Låt mig vara väldigt tydlig, fru talman: Barnfattigdomen är inte en olycklig bieffekt – den är en konsekvens av regeringens politiska prioriteringar. Regeringen pekar stolt på alla skattesänkningar, framför allt de som har gått till de allra rikaste, men låt oss säga som det är: Jobbskatteavdrag hjälper inte barn vars föräldrar redan står väldigt långt från arbetsmarknaden. Det hjälper tyvärr inte den ensamstående mamman som jobbar deltid i äldreomsorgen. Det hjälper inte barnet i familjen som lever på försörjningsstöd. Det hjälper inte barn vars föräldrar är sjuka, arbetslösa eller fast i otrygga visstidsjobb.

Regeringen säger att de mest utsatta är fullt kompenserade. Låt oss återigen vara väldigt ärliga: Att leva på försörjningsstöd eller ha låga inkomster i dag innebär sämre möjligheter än för bara några år sedan trots nominella höjningar. Priserna på mat, el, kläder och boende har rusat väldigt snabbt, och stöden har inte fullt ut hängt med. Då hade vi inte sett den

utveckling som vi har sett. När regeringen samtidigt gör det billigare att vara rik vidgas klyftorna.

Att leva på försörjningsstöd i Sverige 2026 är inte ett värdigt liv. Här vet jag att vi är eniga. Det är ett liv där varje utgift ifrågasätts. Det är ett liv där barn tidigt lär sig att de är en kostnad.

Regeringen säger att lösningen är arbete. Ja, arbete är direkt avgörande. Jag undrar om Anna Tenje kan hjälpa oss att väcka liv i arbetsmarknadsministern, så att det händer någonting. Arbetsmarknadsministern verkar i alla fall vara helt handlingsförlamad inför situationen.

Barn växer just nu. Barn går i skolan just nu. I talande stund jämför de sig med sina klasskamrater. När regeringen vägrar att stärka barnbidraget och i praktiken sänker bostadsbidraget för ensamstående föräldrar och dessutom vägrar att ta Majblommans förslag på allvar är det ett politiskt val – ett val som säger att det är viktigare att sänka skatten för dem som redan har än att ge barn en trygg uppväxt.

Fru talman! För oss socialdemokrater är detta väldigt enkelt. Barnfattigdomen är inte acceptabel i ett av världens rikaste länder. När ett samlat civilsamhälle och föreningsliv larmar ska politiken lyssna, inte bortförklara. Barnen har inte tid att vänta på regeringens bortförklaringar. De behöver handling, och det nu.

(Applåder)

Anf. 12 DANIEL PERSSON (SD):

Fru talman! Jag vill tacka äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje för svaret på interpellationerna.

Rädda Barnens kommer i sin barnfattighedsrapport från 2025 fram till att 276 000 barn levde i ekonomisk utsatthet år 2023. Rapporten gäller perioden 2019–2023.

Den ena interpellanten har påstått att barnfattigdomen har ökat med 100 000 barn. Den ökningen beror dock på att man har ändrat barnfattighedsmåttet. För 2023 använde man en reviderad beräkningsmodell, och då hamnar man på att det är 276 000 barn som lever i ekonomisk utsatthet.

Gränsen för låg inkomststandard har räknats om. I stället för att utgå från SCB:s nivå, som är lägre, utgår Rädda Barnen nu från Konsumentverkets beräkningar av faktiska kostnader för basbehov.

Fru talman! Med den nya beräkningsmodellen var antalet barn i ekonomisk utsatthet 321 000 år 2020. Till 2023 har det skett en minskning med 45 000 barn. Men det sker samtidigt en viss ökning med den nya modellen från 2022 till 2023, med 16 000 barn. Det är alltså 16 000 – inte 100 000, som det felaktigt påstås i interpellationen.

Om man hade använt den gamla beräkningsmodellen för 2023 hade siffran för barn i ekonomisk utsatthet varit 175 000. Med den tidigare beräkningsmodellen hade den ekonomiska utsattheten bland barn minskat från 2019 till 2022, och 2023 hade det skett en fortsatt minskning.

Vi kan enas om att Rädda Barnens rapport från 2025 kom fram till att det var 276 000 barn som levde i ekonomisk utsatthet 2023, med det sätt man mäter. Men att detta skulle innebära en ökning med 100 000 barn är en ren lögn.

Man kan inte göra en stor sak av att siffrorna skiljer sig åt när man använder olika sätt att mäta. Exempelvis kan man inte väga något i pund och sedan övergå till kilogram och sedan peka ut skillnaden.

Fru talman! Det finns en kraftig variation mellan och inom Sveriges kommuner när det gäller barnfattigdomen. Den lägsta andelen barn i ekonomisk utsatthet har Vellinge kommun, med 3,1 procent. Den kommun som har störst högst andel barn i ekonomisk utsatthet är Perstorp, med 30,6 procent. En förklaring är att andelen personer med utländsk bakgrund i Perstorp ligger på 33,2 procent. I rapporten konstaterar man att barnfattigdomen för personer med utländsk bakgrund ligger på 33,6 procent – att jämföra med personer med svensk bakgrund, där barnfattigdomen ligger på 5,8 procent.

Detta är ett arv från Socialdemokraternas tid i regeringen. Då förespråkade man länge en massinvandring till Sverige, under parollen ”ett Europa som inte bygger murar”. Vi ser nu konsekvenserna av Socialdemokraternas migrationspolitik – en ansvarslös och kravlös migrationspolitik. Bidragsberoendet har ökat markant, och arbetslösheten bland utrikesfödda är hög. Vi har en segregation som skapar spänningar i Sverige.

Fru talman! Under den här mandatperioden lägger vi om migrationspolitiken, så att det finns tydliga krav och incitament att komma i arbete och egen försörjning. Vi styr om arbetskraftsinvandringen från låglöneyrken till högkvalificerad arbetskraftsinvandring. Men det kommer att ta tid att få bukt med den segregation som har byggts upp under åren.

Det är viktigt att behålla en stram migrationspolitik framöver och arbeta aktivt med frivillig återvandring för den som inte lyckas bli en del av det svenska samhället. Det är bara med Tidöpartierna vi får en ansvarsfull migrationspolitik som kan lösa problemen med den segregation vi ser i dag.

Anf. 13 MALTE TÄNGMARK ROOS (MP):

Fru talman! Det gläder mig att vi återigen kan ha en debatt här i kammaren om den utbredda barnfattigdomen i Sverige. Det är trots allt ett av regeringens största och mest allvarliga misslyckanden under den här mandatperioden. Det är också ett problem som i hög grad har blivit värre som ett direkt resultat av den politik som den här regeringen har fört.

Jag beklagar verkligen att regeringen och Sverigedemokraterna vägrar att kännas vid problemet och inte heller vill kännas vid Rädda Barnens siffror. Enligt Rädda Barnen var det 276 000 barn i Sverige, alltså vart åttonde barn, som växte upp i fattigdom år 2023. Det motsvarar tre barn i en genomsnittlig svensk skolklass.

Siffrorna är alltså från 2023, men alla civilsamhällesorganisationer är överens om att situationen har blivit än värre sedan dess. Fler barnfamiljer går till Stadsmissionen och till kyrkan för att få hjälp med mat och kläder. Fler barnfamiljer ansöker om stöd hos Majblomman för att ha råd med fritidsaktiviteter.

Nyligen rapporterade Kronofogdemyndigheten att vräkningarna av barn har fortsatt att öka varje år. Nu är de 80 procent fler än de var 2020.

Utvecklingen i Sverige går i helt fel riktning. Vad är då orsaken till detta? Den rekordhöga arbetslösheten, som regeringen har misslyckats med att hantera, är en del av det hela. Den har gjort att fler vuxna står utan arbete, vilket gör att de får svårare att klara vardagsutgifterna.

Därtill kommer regeringens totala ovilja att stärka trygghetssystemen, vilket har gjort det svårare till och med för de föräldrar som arbetar heltid att ha råd med de mest grundläggande utgifterna, som mat och hyra. Trots prisökningarna har regeringen vägrat att höja barnbidraget, vilket innebär att det har urholkats med en fjärdedel sedan 2018 och nu är värt mindre än någonsin på 50 år.

Underhållsstödet har urholkats på samma sätt, och bostadsbidraget till och med sänkte regeringen förra året med upp till 2 100 kronor i månaden, innan de sedan insåg sitt misstag och höjde det med knappt hälften av vad de tog bort.

De trygghetssystem som vi tillsammans har byggt upp med det specifika syftet att säkerställa att alla barn ska kunna växa upp i trygghet och välstånd urholkas systematiskt år efter år, med resultatet att väldigt många familjer har fått det mycket svårare den här mandatperioden. Då hjälper det inte att regeringens skattesänkningar procentuellt sett ger mer till dem som har lägst inkomster. I kronor och ören, som är det som vi handlar med här i Sverige, täcker de nämligen inte upp för prisökningarna. De gynnar i verkligheten de allra rikaste.

Det är också därför som alla organisationer som stöttar utsatta hushåll talar om vikten av att stärka trygghetssystemen, inte att sänka skatten. Det är det som faktiskt behövs. Det är det som faktiskt skulle hjälpa.

Som ett exempel kan jag nämna att enbart en höjning av barnbidraget till samma värdenivå som det hade 2018, vilket vi i Miljöpartiet föreslår, skulle ha kostat hälften så mycket som regeringens jobbskatteavdrag men ändå gett mer pengar i plånboken för både ensamstående låginkomsttagare och samboende medelinkomsttagare. En förstärkning av bostadsbidraget hade gett ytterligare tusenlappar i deras plånböcker.

Trygghetssystemen och välfärden är politikens bästa verktyg för att minska barnfattigdomen. Men regeringen vill inte stärka trygghetssystemen. Det är en fråga om prioriteringar, och den här regeringen prioriterar fel.

(Applåder)

Anf. 14 CAROLINE HÖGSTRÖM (M):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka statsrådet för en viktig debatt och för att vi återigen står här och talar om ungefär samma frågor, vilket är viktigt. Barns uppväxtvillkor är inte bara en siffra i en rapport, utan det är framtiden för vårt land.

Därför blir jag lite förvånad, eller jag kanske egentligen inte blir det, när ledamoten Lennström raljerar över att fler ledamöter är med i debatten. Det borde ju vara något positivt. Det borde vara bra att både oppositionsledamöter och Tidöledamöter är med i debatten. Det borde vara bra att vi faktiskt har den här debatten här i kammaren. Man verkar dessutom bli förvånad över att ungefär samma frågor får liknande svar. Men så kan det vara.

Att barn lever i utsatthet är alltid allvarligt. Och ja, många familjer har haft det tufft de senaste åren. Men vi måste också våga tala klarspråk om varför situationen ser ut som den gör och vad som faktiskt hjälper på riktigt.

När den moderatledda regeringen tog över efter åtta år av socialdemokratiskt och miljöpartistiskt styre ärvde vi ett Sverige med skenande inflation, höga räntor och snabbt stigande levnadskostnader. Det var inte en naturkatastrof. Det var en ekonomisk politik som försvagade hushållens motståndskraft, och barnfamiljer fick betala priset.

Sedan dess har regeringen arbetat metodiskt med att vända utvecklingen. Precis som statsrådet Anna Tenje tidigare beskrivit handlar det bland annat om att återupprätta arbetslinjen, för det är där den verkliga tryggheten finns – i egen försörjning.

Fru talman! Den bästa skyddsfaktorn mot barnfattigdom är inte ett bidragssystem som växer. Det är att barn ser sina föräldrar gå till jobbet. Ett arbete ger inte bara inkomst; det ger stabilitet, framtidstro och förebilder.

Därför har regeringen prioriterat att göra det mer lönsamt att arbeta. En vanlig barnfamilj med exempelvis en polis och en sjuksköterska har sedan 2022 fått behålla över 5 000 kronor mer i månaden. Det stärker hushålls-ekonomi brett, även för ensamstående och låginkomsttagare. I årets budget fortsätter vi på den linjen. Lägre förskoleavgifter och sänkt matmoms är bara ett par exempel på åtgärder som ger riktiga lättnader i vardagen. Det stärker familjer långsiktigt utan att låsa fast människor i bidragsberoende.

Samtidigt måste vi tala om hur begreppet relativ fattigdom används i den här debatten. Det måttet innebär att fattigdomen kan öka statistiskt även när människors faktiska levnadsstandard förbättras, bara för att någon annan har fått det ännu bättre. Det riskerar att förvandla en viktig social fråga till ett retoriskt slagträ. Det betyder inte att vi blundar för utsattheten, tvärtom. Barn som lever i ekonomisk utsatthet ska få stöd. Men politik måste handla om att lyfta människor in i arbete och egen försörjning, inte om att administrera utanförskap.

Fru talman! Skillnaden mellan oss och oppositionen är tydlig. De vill möta varje problem med nya bidrag. Vi vill bryta beroendet. De mäter jämlikhet i hur lika inkomster är. Vi mäter framgång i hur många som kan stå på egna ben. Det är så vi vänder trenden – genom jobb, företagande och en stark ekonomi, inte bara symbolpolitik. Barn förtjänar mer än debattpoänger. De förtjänar en politik som ger deras föräldrar makt att stå på egna ben. Det är precis vad den här regeringen med bland andra statsrådet Anna Tenje i spetsen faktiskt gör.

(Applåder)

Anf. 15 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Låt oss ta någon minut för att landa i ledamoten Lennströms demokratisyn och Socialdemokraternas syn på vad som är värdigt den här kammaren och den här debatten och vad som egentligen är parlamentarism.

Jag måste säga att jag blir något förvånad när jag får beskrivningen att det förvånar att jag står här och redogör för regeringens politik och reformer och försvarar dem och att ledamöter från majoritetens sida anmäler sig till talarlistan. Det är de ledamöterna som de facto ansvarar för de här frågorna inom sina respektive partier.

Att socialdemokrater och även miljöpartister anmäler sig förvånar ingen. Att de ska ha rätt att stå här och kritisera regeringen för det de gör är det som är demokratins kärna för Socialdemokraterna. Det vill säga att när de inte får som de vill och när statsrådet inte erkänner – jag hade visst fel; jag borde ha gjort annorlunda och lyssnat på Socialdemokraterna – då är det fel svar som ges. När statsrådet står här och redogör för den politik vi för och de reformer vi går fram med för att minska hushållets utsatthet, då är det inte värdigt den här kammaren. Något förvånande – jag trodde att demokratin var lite djupare och satt lite hårdare i Socialdemokraterna.

Återigen, fru talman: Regeringen ser och agerar för att stötta hushållen i en svår tid. En långdragen lågkonjunktur, som vi var inne på, krig i vårt närområde och en orolig omvärld där frihandel och tillväxt hotas drabbar ett litet, exportberoende land som Sverige mycket hårt. Och det är precis som ledamoten Högström redogjorde för tidigare: Hushållen har fått betala ett högt pris.

Det är just därför regeringen har vidtagit kraftfulla åtgärder för att stötta hushållen och återhämtningen i svensk ekonomi. Nu senast lade fram vi en mycket expansiv budget, som riksdagen nyligen röstade igenom. Den omfattar 80 miljarder kronor. Det är pengar och insatser som hjälper just barnfamiljer. Regeringen har även tidigare stöttat barnfamiljer och fortsätter nu att stötta dem med årets budget.

När ledamoten Guteland drar upp vad som verkligen har legat som en börda på hushållen lyfter hon upp hyrorna. Vi höjer taket i bostadsbidraget för att stötta de barnfamiljer som har haft det allra tuffast. De får nu en höjning av sitt bostadsbidrag som är den största och högsta på 30 år.

En annan börda är maten. Matpriserna har dragit iväg och gräver stora hål i hushållens ekonomi. Vad gör regeringen då? Jo, som svar på det sänker vi matmomsen.

Elpriser, drivmedelspriser och liknande lyfts fram, inte minst i rapporten som vi diskuterar nu, som otroligt belastande för inte minst barnfamiljer. Vad gör regeringen då? Vi sänker elskatten, och vi ser till att det är betydligt billigare att tanka bilen så att man kan ta sig till och från fritidsaktiviteter och se till att barnen kommer till skola och andra aktiviteter.

Fritidsavgiften och att det är dyrt att vara med i idrottsklubbar och så vidare är en annan fråga som ofta har lyfts fram, inte minst av ledamoten Guteland. Vad gör då regeringen? Jo, vi ser till att fritidskortet nu blir en realitet. Det innebär 500 kronor för en vanlig barnfamilj men de facto 2 000 kronor för en barnfamilj som är särskilt utsatt.

Vad gör vi för alla de hårt arbetande föräldrar, ofta ensamstående föräldrar, som har det extra tufft? Jo, vi ser till att sänka skatten så att de får behålla mer pengar i plånboken och på så vis kan stå på egna ben, försörja sin egen familj och helt enkelt få en bättre ekonomi och en stabilare situation för sina barn.

(Applåder)

Anf. 16 JYTTE GUTELAND (S):

Fru talman! Jag vill börja med att ännu en gång uttrycka besvikelse över hur socialförsäkringsministern attackerar den här debatten. Jag tycker att det är märkligt.

Jag ställde frågor till Sveriges finansminister Elisabeth Svantesson som rörde den breda politiken och vad man gör för att dämpa den svåra ekonomiska situation som många i Sverige nu lider av. Då fick jag till svar att det var socialförsäkringsministern som skulle svara på min fråga. Sedan väljer socialförsäkringsministern att hålla ett långt inlägg om finansministerns, möjligen också näringsministerns, områden i stället för att svara på vad socialförsäkringsministern gör inom sin portfölj för att hjälpa alla de barnfamiljer som lider av barnfattigdom i dag.

Majblomman beskriver många hemska historier. Hos mig fastnar en om en mamma som beskriver att hon dricker te för att dämpa hungern. Det är många föräldrar som berättar om vilka tips de har för att själva inte behöva äta så att maten ska räcka till för barnen.

Vi får höra i den här debatten om allt möjligt som handlar om bostäder eller näringspolitik eller sådant som rör den ekonomiska politiken. Samtidigt vill socialförsäkringsministern inte diskutera det med oss socialdemokrater. Men om man nu öppnar för den debatten undrar jag: Hur kommer det sig att den här regeringen inte har gjort flera av de saker som vi socialdemokrater har föreslagit?

Vi har föreslagit satsningar inom arbetsmarknadspolitiken, men det har den här regeringen sagt nej till. Samtidigt ökade arbetslösheten med den här regeringen, och den ligger fortfarande i topp bland de sämsta länderna i EU. Ungdomsarbetslösheten är den tredje högsta om jag inte missminner mig. Det är ett stort misslyckande när det gäller arbetsmarknadspolitiken.

Antalet konkurser är skyhögt. Det fortsätter att vara det. Det har planat ut något, men siffrorna gällande företag som inte klarar det klimat vi har just nu och den här regeringen var även i januari 2026 skyhöga. Vi vet att det skulle behöva göras jättemycket för att se till att svenska företag kan tro på framtiden med den moderatledda regeringen. Man gör inte det.

Det finns inte heller någon strategi. En strategi skulle kunna vara att satsa på innovation som rör grön teknik, men klimatministern och hela klimatpolitiken får ju underkänt. Jag har läst massor av rubriker bara den här veckan om hur lågt förtroendet för klimatministern är.

Nu har jag också pratat om sådant som inte rör socialförsäkringsministerns område. Nu går vi dock in på sådant som rör ministerns eget ansvarsområde, när det gäller just barnen och barnfattigdomen. Där finns också en rad saker man skulle kunna göra. Man skulle kunna öka barnbidraget så som Majblomman föreslår och som nordiska länder runt oss – våra grannar – har gjort. Detta valde den svenska regeringen att inte göra.

Senast barnbidraget höjdes var 2018, när vi socialdemokrater ledde regeringen. Vi tycker att man också nu skulle behöva höja barnbidraget. Vi ser också över om man skulle behöva satsa på att ge ensamstående ett extra stöd. Detta behöver utredas i Regeringskansliet, och det är något som den moderatledda regeringen har möjlighet att göra.

Vi tycker att man ska satsa på kollektivtrafiken. Överallt där vi styr försöker vi göra saker, som att försöka minska kostnadsökningarna och att man fritt får åka kollektivt på lov. Det skulle dock behövas ett stöd från regeringen för att till exempel kunna ha gratis kollektivtrafik för ungdomar, vilket är något som skulle underlätta väldigt mycket i plånboken för ensamstående.

Det finns så mycket att göra, men den moderatledda regeringen sitter med rumpan på händerna. Hela Tidögänget verkar vara otroligt passiva och nöjda, men det är inte svenska folket – det lovar jag.

(Applåder)

Svar på
interpellationer

Anf. 17 SANNE LENNSTRÖM (S):

Fru talman! Jag vill inleda med att vara väldigt tydlig med att jag inte raljerade kring antalet ledamöter som är med i den här debatten. Ni är så varmt välkomna oavsett om ni kommer från regeringspartierna eller oppositionen.

Det jag däremot raljerade över var regeringens och regeringspartiernas förmåga att svara på en fråga, för det upplever jag fortfarande att ni inte har gjort. Jag ställde en fråga om hur regeringen och regeringspartierna ställer sig till den här rapporten. Jag har fortfarande inte fått något svar, så än så länge stämmer ju förutsägelsen från min kristallkula väldigt väl in.

Det kommer mycket statistik och klatschiga formuleringar här, men det räddar fortfarande inte regeringspartierna från det faktum att jag inte såg någon högerpolitiker över huvud taget när Makalösa Föräldrar var här och knackade på riksdagens port och demonstrerade mot barnfattigdomen i Sverige. Jag såg ingen minister och ingen riksdagsledamot, men typ 30 från Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet och sossarna var där och lyssnade på ensamstående mammors berättelser om hur vidrig deras vardag faktiskt är.

Detta tycker jag är ett kvitto på att man inte har någon politik som man är stolt över. Vi har politik och förslag som vi är stolta över, och därför var vi där och mötte de här människorna.

Jag går vidare till förslagen, eftersom jag vill hålla fokus på dem.

Jag kommer från en liten kustkommun som heter Östhammar. Det är underbart att få se mina barn växa upp i norra Roslagen bland stränder, klippor och vatten. I vår kommun, som styrs av bland annat Moderaterna och Sverigedemokraterna – det verkar vara viktigt i sammanhanget – står få tillfällen till buds när det är dags för simundervisning.

I höstas var det till exempel dags för min äldsta, och då åkte man inte alls. Under våren ska man åka vid några få tillfällen. Jag hoppas bara att ingen av lärarna blir sjuk så att de här få tillfällena ställs in. Vi må bo vid vattnet, men ibland måste man ta en buss för att komma till stranden, och på vintern kostar det en slant att gå in i simhallen. Om du är ensamstående kanske du inte kan åka med två icke simkunniga barn, för det känns inte så tryggt.

Enligt Majblomman är det 53 000 barn i åldern 10–16 som inte är simkunniga. Samtidigt förväntar vi oss genom mål i läroplanen att man ska uppfylla detta. Förutsättningarna beror dock väldigt mycket på föräldrarna, och det ser väldigt olika ut när det gäller om man kan nå dit eller inte. Majblomman föreslår därför en nationell simkunnighetsgaranti. Det kan vara riktad simundervisning till äldre barn eller ett samarbete med simklubbar.

Jag var på Majblommans seminarium här i riksdagen. Där föreslogs även att man skulle kunna ha simskola utomhus med ungdomar som undervisar. En sådan har mina barn gått i, och jag kan därmed genom anekdotisk evidens berätta att det funkar väldigt bra.

I Uppsala har det rödgröna styret infört avgiftsfri sommarsimskola för alla som avslutat årskurs 2, och 2019 hade vi socialdemokrater ett förslag om simskolan i vår budget, men förslaget föll.

Simskolan är viktig. Det handlar om barnfattigdom, och det handlar om att förutsättningarna ser väldigt olika ut. Barnfattigdom kan få ödesdigra konsekvenser om barnen inte lär sig simma.

Jag undrar: Ser ministern något inom sitt eget eller andra statsråds områden som skulle kunna motverka barnfattigdomen och öka simkunnigheten bland barn och unga?

(Applåder)

Anf. 18 ARBER GASHI (S):

Fru talman! När man debatterar just barnfattigdomen med socialförsäkringsminister Anna Tenje eller andra ledamöter från Tidöpartierna lär man sig mer av vad de inte säger än vad de faktiskt säger – det har jag börjat inse. Det är sällan förslag som rör ministrers ansvarsområde lyfts upp när man pratar om barnfattigdom. Denna gång tycks det vara likadant.

Inte en enda gång har man kunnat bemöta något av de förslag som Majblomman har presenterat – vilket är en del av vad den här debatten handlar om. I stället har vi fått höra lika mycket av det vi blivit vana vid att höra: att det är de som tjänar allra bäst som ska få det lite bättre. Möjligen faller några smulor ned till dem som ligger längst ner i hierarkierna.

Jag tycker inte att det är så konstigt att finansministern inte dyker upp i en debatt som handlar om barnfattigdom. När hon själv påstår att det måste börja löna sig att tjäna 125 000 kronor i månaden i Sverige är det inte så konstigt att hon inte dyker upp eller att hon kanske inte fullt ut ser den problematik som väldigt många lever i.

Jag har börjat inse att regeringen räknar procent, men barnen räknar kronor. Det handlar i praktiken om att inte kunna följa med på skolutflykten och att inte ha råd med fritidsaktiviteter. Matsäcken är tom.

Att här ignorera Majblommans förslag, eller våra förslag, är ett politiskt val. Att inte stärka de generella stöden till barnfamiljer är också ett politiskt val. Konsekvenserna av dessa val bärs inte av regeringen och inte av statsrådet, som har fått flera tusen kronor mer i månaden med sin skattepolitik. De bärs av barnen.

(Applåder)

Anf. 19 DANIEL PERSSON (SD):

Fru talman! Det här är mitt sista inlägg, så jag vill passa på att tacka äldre- och socialförsäkringsministern och er övriga som har deltagit i den här debatten.

Det är som sagt en lögn att 100 000 fler barn är i ekonomisk utsatthet. Olika beräkningsmodeller pekar på olika resultat över tid. Det gamla måttet pekar på en minskning mellan åren 2019 och 2023. Det reviderade måttet visar också en minskning om man tittar på 2020 till 2023. Barnfattigdomen ökade med den nya modellen alltså med 16 000 barn från 2022 till 2023, till 276 000 barn totalt. När Socialdemokraterna satt i regeringen var den siffran 321 000 år 2020. Vi ser alltså att trenden går åt rätt håll just nu.

Fru talman! Som jag nämnde i mitt tidigare anförande konstaterar rapporten bland annat att barnfattigdomen ligger mycket högre bland barn med utländsk bakgrund. Andelen barn som lever i ekonomisk utsatthet är sex gånger större bland barn med utländsk bakgrund än bland inrikes födda barn. När det gäller arbetslösheten är den nästan tre gånger så hög bland utrikes födda.

Om vi ska tackla barnfattigdomen är den långsiktiga lösningen alltså en stram migrationspolitik och att fler utrikes födda kommer i arbete. Detta kommer inte att lösa allt, men det kommer också att ge stor effekt.

Fru talman! Tidöpartierna lägger nu fram en bidragsreform som innefattar ett bidragstak, ett aktivitetskrav och en tidsbegränsad jobbprenie för att öka incitamenten att ta ett jobb. Det är viktiga steg vi nu tar för att fler ska komma i egen försörjning, och detta är raka motsatsen till socialisternas bidragslinje.

Anf. 20 MALTE TÄNGMARK ROOS (MP):

Fru talman! Jag hade önskat en lite större intellektuell hederlighet från Tidöpartiernas företrädare i den här debatten.

Ledamöterna Högström, Persson med flera argumenterar för att deras partier vill lösa barnfattigdomen genom att få fler människor i arbete medan vi miljöpartister vill lösa allt med högre bidrag. Detta är inte sant; Miljöpartiet har flera förslag för en aktiv arbetsmarknadspolitik medan den här regeringen har presenterat försvinnande få propositioner på det området. Men framför allt vill vi inte höja bidragen för bidragens skull utan för att vi vill ha trygghetssystem som faktiskt fyller sitt syfte och uppfyller de mål som har satts upp för dem.

Barnbidraget finns till för att täcka barnets grundläggande kostnader och stärka familjens ekonomi, men den nuvarande regeringen har låtit barnbidraget urholkas till dess lägsta nivå på 50 år. Bara häromåret presenterade Riksrevisionen en granskning av bostadsbidraget där man konstaterade att bostadsbidraget inte uppfyller sitt mål om att alla barnfamiljer ska kunna efterfråga en bra och tillräckligt stor bostad, liksom att anledningen till det är att bostadsbidraget inte har höjts sedan 90-talet.

Vad är poängen med att ha trygghetssystem om vi medvetet inte finansierar dem tillräckligt? Jag tror inte att Moderaterna och Sverigedemokraterna vill avskaffa barnbidraget och bostadsbidraget – de har i alla fall inte sagt det rakt ut – så varför är de så hårdnackat ideologiskt emot att se till att bidragen uppfyller de mål som vi här inne gemensamt har enats om ska finnas?

Miljöpartiet vill ha trygghetssystem som ser till att inga barn växer upp i fattigdom. Vad vill Tidöpartierna ha? Jag vet faktiskt inte alls vad det är de vill.

(Applåder)

Anf. 21 CAROLINE HÖGSTRÖM (M):

Fru talman! Detta ämne skapar alltid väldigt intressant debatt.

Socialdemokraterna verkar otroligt förvånade över att någon inte köper *exakt* deras syn på saken och *exakt* deras världsbild. Framför allt är de förvånade om man inte köper *exakt* deras förslag. Det är ett hån och ett hot, och det kom en massa ord om hur fel det är att Anna Tenje tar debatten. Det blir en mycket märklig debatt. Man försöker säga att det handlar om

sakpolitik och om barnfattigdomen, men egentligen handlar det om att ens egen världsbild är den enda rätta. Så är det ju inte, och så fungerar det inte.

Vi har väl alla färdigskrivna manus inför en debatt, men jag tycker att man ska orka lyssna på vad statsrådet svarar. I det på förhand utskickade svaret på interpellationen beskriver hon åtgärder som regeringen vidtar, även på statsrådets eget ansvarsområde, för att underlätta för barnfamiljer. Men det är inte de förslag som Socialdemokraterna vill ha, och därför är de fel. Det är inte så demokrati fungerar. Demokrati fungerar som så att vi stöter och blöter.

Just nu har vi svenska folkets stöd att genomföra viktiga förändringar. Vi fick ett tydligt uppdrag från väljarna att vända den ekonomiska utvecklingen, och det gör vi nu. När det gäller tillväxt går Sverige från bottenligan till toppligan. Vi för en viktig och riktig ekonomisk politik för att vända utvecklingen, för det är det som hjälper barnfamiljer. Det är när vi får snurr på ekonomin och fler och fler jobb som vi vänder utvecklingen och bryter utanförskapet. Men nej – för Socialdemokraterna är deras förslag de enda rätta.

(Applåder)

Anf. 22 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jag tycker faktiskt att det är det fina i kråksången – att det ibland är Camilla Waltersson Grönvall som tar debatten om hur vi ska motverka barnfattigdom och de många vräkningar vi ser, inte minst i de socialdemokratiskt styrda städerna Göteborg och Malmö, eller för den delen att finansminister Elisabeth Svantesson ibland diskuterar hur man ska stärka hushållens ekonomi för att motverka den ekonomiska utsattheten för inte minst barnfamiljer.

Det är också fint att jag för min del kan ta den här debatten för att visa vad vi gör på olika områden för att trycka tillbaka utanförskapet och få fler att gå från bidrag till arbete. Framför handlar det om att det ska löna sig mer att arbeta. Människor ska kunna stå på egna ben och försörja sig själva, och därför behöver de få behålla mer av sina hårt förvärvade pengar.

Den här frågan är komplex, och därför är vi många som är involverade i och vill debattera den. Lite beroende på hur man ställer frågan får man också olika svar – svar som det kan landa på andra statsråd att ge – givet att vi inte har samma lösningar på problemet. Det är det som är det fina med demokratin, och det är väl det som är syftet med att det över huvud taget finns olika partier som står här och debatterar mot varandra. Det ledamoten Guteland lyfte fram som en svaghet ser jag alltså snarare som en styrka, det vill säga vikten av att ha flera lösningar på ett problem.

Det är väl också så – tack och lov – att vissa lösningar faktiskt är bättre än andra, och just nu har vi mandatet att genomföra de förändringar som vi har gått till val på. Vi har svenska folket bakom oss för att inte minst se till att fler går från utanförskap, lämnar bidragslinjen och återvänder till arbetslinjen.

Tittar man på effekterna för hushållens ekonomiska standard av regeringens förslag och våra aviseringar under mandatperioden ser man tydligt, oavsett hur man räknar, att den ekonomiska standarden procentuellt ökar sett mest i den tiondel av befolkningen som har lägst ekonomisk standard och allra minst i de två översta inkomstgrupperna. Regeringens poli-

tik har också lett till att befolkningens ekonomiska standard ökar och att andelen just låginkomsttagare minskar.

Sanne Lennström har flera gånger varit inne på Majblommans förslag; jag hann inte dit i mitt förra inlägg. I sin rapport föreslår Majblomman framför allt förstärkningar av barnbidraget. Vad man då inte riktigt tar hänsyn till, och vad jag kan tycka att Socialdemokraterna inte heller tar hänsyn till i sitt förslag, är att majoriteten av barnen i Sverige inte befinner sig i de lägsta inkomstgrupperna.

Är det de barnen man vill inrikta sig på och stötta – barnen till de hårt arbetande ensamstående mammorna, inte minst, som har det tufft att få ihop det – ska man tänka på att alla barn inte befinner sig i den gruppen. Enligt offentlig statistik är det 125 000 barn som lever med låg inkomststandard, att jämföra med de 2,4 miljoner barn som skulle få ta del av det höjda barnbidraget eller studiebidraget. Många familjer har och har haft en väldigt svårt situation, och då är det fråga om prioriteringar. Hur stöttar vi de här familjerna på bästa sätt?

Regeringen väljer helt enkelt att rikta in sig på betydligt träffsäkrare reformer, som höjt bostadsbidrag och sänkt skatt på arbete – framför allt för låg- och medelinkomsttagare – samtidigt som vi mildrar effekterna för några av barnfamiljerna när det gäller de tuffaste utgifterna. Det handlar exempelvis om sänkt skatt på el och drivmedel samt, inte minst, den halverade matmomsen.

Anf. 23 JYTTE GUTELAND (S):

Fru talman! Tack, socialförsäkringsministern, för den här debatten! Det har varit en livlig debatt.

Det är alltid värdefullt att få diskutera de här viktiga frågorna med regeringen och ministrar. Men med det sagt kvarstår det faktum att allt fler barnfamiljer och familjeförsörjare vänder sig till våra hjälporganisationer för att be om stöd i de svåra tider vi ser just nu. Vi har fått många rapporter, inte minst från Majblomman och Makalösa Föräldrar, som har visat att det är många desperata föräldrar i vårt avlånga land som just nu lider av den kostnadsökning vi har sett under de år som den här regeringen har styrt.

Statsrådet beskriver att regeringen har gjort insatser riktade mot barnfamiljer, men vi kan konstatera att detta inte har räckt. Tvärtom ser vi nu, till exempel i nyheterna i dag, att allt fler barnfamiljer vräks till följd av att de inte klarar av att betala hyran.

Vi vet att det finns insatser som skulle hjälpa barnfamiljer, inte minst de ensamförsörjande föräldrar – ofta mammor – som kämpar för att få vardagen att gå ihop. Vi socialdemokrater lägger fram förslag i den riktningen. Vi vet att barnbidraget är träffsäkert och att det betyder oerhört mycket för att man ska ha råd med exempelvis vinterkläder eller fritidsaktiviteter. Vi vet att satsningar för att kommuner ska kunna sänka avgifterna för fritidsaktiviteter betyder väldigt mycket. Vi vet att kollektivtrafiken är viktig, och därför vill vi göra insatser för att hjälpa inte minst ungdomar att kunna röra sig utan att mammor ska belastas för hårt av detta.

Det är också viktigt att vi får till en ny ekonomisk politik som utjämnar och som satsar på dem som har minst i stället för på dem som har mest. Det är viktigare att barnfamiljer får mer än att statsrådet får skattesänkningar.

Anf. 24 SANNE LENNSTRÖM (S):

Fru talman! Jag tackar statsrådet och de andra ledamöterna för debatten.

Det sista förslaget i Majblommans rapport, som vi inte hann prata om, är en ålderstrappa i barnbidraget. Jag vill vara tydlig med att jag har lyssnat på vad ledamöterna och statsrådet har sagt i den här debatten. Det som gör mig frustrerad är att jag inte har fått svar på det som jag frågat om. Jag har frågat om rapporten men bemötts av åsikter om hur debatten i kammaren har varit, vilket statsråd som ska ta vad och vilka ledamöter som ska få vara med. Minuterna har bara tickat på utan att vi har fokuserat på rapportens fem förslag. Jag skulle vilja veta hur statsrådet ställer sig till förslagen. Det var det jag frågade.

Mot slutet fick vi i alla fall höra lite kritik från statsrådet mot att barnbidraget inte är så träffsäkert. Jag vill vara väldigt tydlig med att Sverige har råd att både höja barnbidraget och göra mer träffsäkra satsningar om man prioriterar rätt från politikens sida. Det har man råd med om man inte fokuserar på exempelvis skattesänkningar för rika personer.

Man pratar om vikten av att ha ett arbete. Det håller Socialdemokraterna helhjärtat med om – fler ska ut i arbete! Men just nu befinner vi oss i EU:s bottenrask vad gäller arbetslöshet, och det ekar tomt vad gäller förslag från regeringen om hur vi ska ta oss ur detta. Jag efterlyser fler förslag om hur vi ska minska arbetslösheten i vårt land så att fler barn kan få se båda sina föräldrar gå till jobbet och så att fler familjer får en vettig ekonomi.

Jag tackar så mycket för dagens debatt.

(Applåder)

Anf. 25 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Stort tack till alla debattörer för den debatt vi har haft i kammaren i dag! Jag vill särskilt tacka interpellanterna.

Till Sanne Lennström vill jag säga följande: Nästa gång kommer jag inte att köra ihop era debatter. Jag förstår att din ledamotskollega har stört upplägget en hel del. Det blir svårt att svara på alla frågor. Nästa gång är det bara du och jag, i alla fall initialt.

Det är framför allt arbete som är vägen till tillväxt och vägen till egenmakt, arbetsgemenskap och integration för alla människor som kommer hit. Det är också vägen ut ur fattigdom. Tillsammans med utbildning och andra åtgärder för att minska arbetslösheten, som vi har varit inne på, samt att man lär sig svenska språket är det nyckeln till de klassresor som jag tror att alla här inne i kammaren vill möjliggöra för alla barn som lever i vårt land.

I vårt Sverige ska det inte spela någon roll varifrån du kommer. Det som ska räknas är i stället vart du är på väg. Vill man se fler lyckade exempel på integration, fler klassresor och fler barn som växer upp med en positiv bild av sin framtid är det arbetslinjen – och definitivt inte bidragslinjen – som är svaret.

Det är rätt och riktigt att stötta barnfamiljer i svåra tider. Regeringen har gjort det och kommer att fortsätta göra det. Vi kommer samtidigt att stödja hårt arbetande människor. De ska få behålla mer av sina surt förvärvade pengar så att de kan stå på egna ben och försörja sig själva.

Fler barn och unga ska växa upp i hem som inte drabbas av fattigdom utan präglas av hårt arbetande föräldrar som både tjänar och förtjänar en lön som de får behålla mer av.

(Applåder)

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Prot. 2025/26:67
3 februari

Svar på
interpellationer

§ 13 Svar på interpellation 2025/26:276 om myndigheters arbete för att upptäcka relationsvåld

Anf. 26 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Åsa Eriksson har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder för att Försäkringskassan ska bidra till att upptäcka våld i relationer.

Att förebygga och bekämpa våld och kränkningar i nära relationer är en högt prioriterad fråga för regeringen. I detta är styrningen av berörda myndigheter ett mycket viktigt verktyg.

Regeringen har under hösten gett flera myndigheter, däribland Försäkringskassan, förnyade uppdrag att inom sina verksamhetsområden sammanställa och sprida information om ekonomiska aspekter av våld i nära relationer. Enligt uppdraget ska myndigheterna bland annat säkerställa att deras anställda har adekvat kunskap för att förebygga, upptäcka och motverka ekonomiskt våld samt motverka att våldsutövare utnyttjar deras rutiner och system (A2025/00884).

Sedan 2019 har Försäkringskassan även i uppdrag att öka upptäckten av det våld som omfattas av den nuvarande nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Försäkringskassan arbetar därmed aktivt med att upptäcka och motverka våld, bland annat genom särskilda insatser såsom utbildningar och informationskampanjer.

Regeringens åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel under 2024–2026 innehåller en stor mängd andra viktiga satsningar och åtgärder (A2024/00869). Åtgärdsprogrammet innehåller bland annat ett så kallat lämnaprogram, vilket utgörs av ett antal åtgärder som syftar till att underlätta och möjliggöra en väg ut ur en våldsamt eller destruktiv livssituation.

Regeringen har därtill tillsatt ett råd för kvinnofrid med bland annat statsministern och de statsråd som är ansvariga för brottsbekämpning, psykiatri, socialtjänst och jämställdhet i syfte att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Rådet ska vara ett forum för samverkan och informationsutbyte för att stärka förutsättningarna för ett systematiskt och utvecklat arbete för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Arbetet i rådet ska vägledas av en nollvision för det dödliga våldet mot kvinnor och beakta ett barnperspektiv.

Regeringen kommer att fortsätta följa utvecklingen på området och det viktiga arbete som Försäkringskassan och andra aktörer bedriver. Det är centralt för att kunna förebygga, motverka och bekämpa våld och förtryck på bred front i hela vårt samhälle.

Anf. 27 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Det är faktiskt smärtsamt att ta del av Anna Tenjes svar på den här frågan. Såvitt jag kan höra har hon inte lyft ett finger sedan JO-domen kom i maj för att Försäkringskassans handläggare ska kunna fortsätta att ställa den så viktiga frågan om våld i relation när de utreder sjukpenningärenden. Det är frustrerande. Framför allt är det ett svek mot alla de kvinnor som lever med män som utsätter dem för olika typer av våld varje dag.

Det är också helt uppenbart att de vackra orden om vikten av att bekämpa mäns våld mot kvinnor, som vi alla ställer oss bakom, är tomma ord – åtminstone när det gäller Försäkringskassan och dess uppdrag att utreda rätt till sjukpenning.

Fru talman! Låt mig förklara bakgrunden. Försäkringskassan och ett antal andra myndigheter har, sedan den socialdemokratiska regeringen ålade dem detta 2018, i uppdrag att öka upptäckten av våld i nära relationer. Detta ledde till att Försäkringskassan införde rutinmässiga frågor i vissa ärendeslag, inklusive sjukpenningärenden. I maj kom dock en dom i JO som sa att det är fel av en handläggare att ställa frågor om våld när rätten till sjukpenning utreds.

Jag har tagit del av ett av Försäkringskassans informationsmeddelanden från avdelningen för sjukförsäkringen från den 7 november förra året där det framgår att kapitlet om att ställa frågor om våld har omarbetats. Jag tog då kontakt med handläggare som utreder rätten till sjukpenning och fick då veta att de har uppmanats att inte längre ställa frågor om våld i relation när de utreder rätten till sjukpenning. Detta är givetvis oerhört problematiskt med tanke på alla de tusentals kvinnor som lider varje dag.

Fru talman! Den 27 november förra året fick Anna Tenje en fråga av min kollega Ida Karkiainen om detta, och då svarade Anna Tenje att hon inte kände till domen men att hon ”definitivt skulle säkerställa att Försäkringskassan fortsätter att ställa frågor om våld i relation”. Jag har trots detta inte kunnat hitta några spår av att Anna Tenje eller någon annan i regeringen har vidtagit några åtgärder. Jag ber därför Anna Tenje att upplysa mig och alla andra om vad hon har gjort så att Försäkringskassans handläggare ska fortsätta att ställa dessa viktiga frågor. Det är nämligen vårt ansvar att överallt göra vad vi kan för att upptäcka våld och hjälpa dem som lider av det ut ur situationen.

Anf. 28 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Jag tackar för interpellationen.

Låt mig klargöra: Försäkringskassans viktiga uppdrag kvarstår, och myndigheten kommer även fortsättningsvis att fråga om våld och bidra till att upptäcka och motverka våld i nära relationer. Men precis som ledamoten beskriver har Försäkringskassan till följd av kritik från JO anpassat och förändrat sitt arbetssätt på området. Bland annat har ett nytt metodstöd om att lämna information om våld tagits fram, och för att kunna upptäcka våld och erbjuda vägledning till hjälp och stöd ställer Försäkringskassan när det finns anledning att anta att svaren har betydelse för bedömningen frågor om våld i möten med enskilda i handläggningen av vissa ersättningar. Det är dock av vikt att frågor om våld och kränkningar ställs med varsamhet och stor respekt.

Arbetet har alltså definitivt inte upphört. Tvärtom pågår ett intensifierat arbete för att förbättra upptäckten av våld i nära relationer. En särskild arbetsgrupp inom myndigheten har exempelvis utvecklat metodstöd och utbildningsmaterial, och det genomförs även kunskapshöjande insatser för både medarbetare och chefer inom Försäkringskassan på detta område. Arbetet har bland annat bedrivits tillsammans med Arbetsförmedlingen, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen utifrån ett tidigare regeringsuppdrag om ökad samverkan just för att förbättra upptäckt av våld i nära relationer. Det är enbart genom att identifiera vilka som utsätts för våld man kan fånga upp och samordna stöd till rätt instans. I uppdraget ingår också att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck och att ge stöd till utsatta.

Anf. 29 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Det är bra att Försäkringskassan har vidtagit åtgärder. Jag hörde inte att regeringen har gjort något, men det kanske inte behövdes.

Om jag fattar Anna Tenje rätt frågar Försäkringskassan om våld när det är påkallat. När är det? Är det när någon kommer in med blåmärken i ansiktet? Varför inte fortsätta med den rutinmässiga frågan så att vi kan upptäcka så många typer av våld som möjligt? Oaktat JO-domen borde det gå att utarbeta rutiner som är förenliga med den eftersom Arbetsförmedlingen rutinmässigt ställer frågor om våld i mötet med arbets sökande. Enligt handläggare på Arbetsförmedlingen fortsätter man att ställa frågor om våld eftersom det är av vikt för den arbetssökandes förmåga att ta ett jobb. Hur kan det vara olika på olika statliga myndigheter? Anna Tenje får gärna utveckla sitt svar.

Fru talman! Något annat som har hänt under Tidöregeringen är att Försäkringskassan inte längre erbjuder möjlighet till dialoghjälp angående underhåll. Detta togs bort 2023, enligt uppgift från Försäkringskassan. Jag gissar att det beror på att det var samma år som Försäkringskassan fick neddragna förvaltningsanslag från Anna Tenjes regering. Detta är ett slag i ansiktet på kvinnor som har lyckats ta sig ur en våldsamt relation och som inte kan få pappan till de gemensamma barnen att betala skäligt underhåll.

En av alla dessa kvinnor har kontaktat mig, och hon skriver så här: ”Jag flydde från en man som utsatt mig för våld, både fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt. Han utsatte även barnen för psykiskt och fysiskt våld. Förut fanns möjlighet till ett möte med Försäkringskassan om föräldrarna inte var överens om lämpligt underhåll. Då fanns en tjänsteperson som var insatt och duktig som kunde försöka medla. Detta är nu helt borttaget. Föräldrarna ska själva komma överens. Hur lätt är det att gå till mannen som våldtagit, förnedrat och utsatt dig för våld och be om mer pengar? Vem tror på allvar att han säger ja?”

Jag undrar vad Anna Tenje gör i sin styrning av Försäkringskassan för att denna möjlighet till dialoghjälp ska återinföras. Jag tror att detta är oerhört viktigt för många av de kvinnor som i dag kämpar med ekonomin och kämpar för att ha råd med mat och vinterkläder till barnen och som inte får ett skäligt underhåll efter att de har lämnat barnens pappa.

Förutom frågan om vad som skiljer Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen åt eftersom den ena ska ställa frågor om våld när det är påkallat medan den andra gör det rutinmässigt undrar jag om ministern avser att

vidta åtgärder så att Försäkringskassan åter kan erbjuda dialoghjälp vid frågor om underhåll.

Anf. 30 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Låt mig först få fört till protokollet att jag inte sa ”påkallat” utan att det var ledamoten själv som tog det ordet i sin mun.

Låt mig åter klargöra: Försäkringskassans viktiga uppdrag kvarstår, och myndigheten kommer även fortsättningsvis att fråga om våld och bidra till att upptäcka och motverka våld i nära relationer.

På en frågestund fick jag en fråga om JO-domen. Direkt efter kontaktade jag Försäkringskassan för att höra om det här stämde eller inte eftersom jag inte kände till det och tyckte att det var mycket angeläget att fortsätta det viktiga arbetet med att upptäcka och motverka våld i nära relationer.

Jag tror dock att ledamoten tycker att det är viktigt att JO:s kritik har tagits in. Försäkringskassan har därefter förändrat sitt arbetssätt på området så att man kan fortsätta att ställa frågan men med stor varsamhet och respekt. Man har tagit fram ett nytt metodstöd för att kunna fortsätta att ställa frågan, upptäcka och lämna information om våld och erbjuda vägledning och stöd till dem man har talat med.

Precis som jag har redogjort för vet jag inte vad som skiljer sig åt mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, om det är något över huvud taget. Man har olika uppdrag och olika delar som utgör grund, men det huvudsakliga syftet är detsamma, nämligen att motverka, att upptäcka och att se till att hjälp och stöd når dem som är utsatta, oftast kvinnor. Sedan kan man ha olika sätt att ta sig framåt för att nå dit.

Som jag sa i mitt tidigare anförande är det Arbetsförmedlingen som tillsammans med Migrationsverket, Socialstyrelsen och Jämställdhetsmyndigheten samarbetar och samverkar med Försäkringskassan för att nå ännu lite längre och bli bättre på att upptäcka våld i nära relationer.

Regeringen gör också väldigt mycket annat på det här området. Det framgår med all önskvärd tydlighet att mäns våld mot kvinnor är och har varit en fråga av högsta prioritet för regeringen. Nu går vi framåt, inte minst lagstiftningsmässigt, och gör betydande förändringar när det gäller att vända på kuttingen, se till brottsoffren och se till att den som har begått dessa fruktansvärda brott definitivt blir straffad för det.

Socialförsäkringen utgör en central del av hela det offentliga trygghetssystemet och berör också en mycket stor del av befolkningen. För att säkerställa en rättssäker hantering av socialförsäkringen behövs ett aktivt jämställdhetsarbete.

Försäkringskassan är en av de myndigheter som arbetar aktivt med jämställdhetsintegrering samt motverkar mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Detta görs bland annat genom särskilda insatser såsom utbildningar för chefer och handläggare och andra informationskampanjer. Detta är ett stort och gediget arbete som vi tar på stort allvar, och vi för en nära dialog med myndigheten.
(Applåder)

Anf. 31 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru talman! Den första delen är en enkel fråga: Betyder Anna Tenjes svar att Försäkringskassan alltid varsamt frågar om våld i relation när de utreder sjukpenningärenden?

Den andra delen är att Anna Tenje inte alls kommenterade att Försäkringskassan inte längre erbjuder dialogstöd för att föräldrar ska nå en överenskommelse om skäligt underhållsstöd. Jag ger därför Anna Tenje ytterligare en möjlighet att svara på frågan.

Alltså: Kan jag tolka Anna Tenjes svar som att Försäkringskassan kommer att fortsätta att alltid ställa frågan om våld när de utreder rätten till sjukpenning? Och kommer Anna Tenje att vidta åtgärder så att Försäkringskassan återigen erbjuder dialoghjälp för föräldrar som inte kommer överens om nivån på underhållsstöd?

*Svar på
interpellationer*

Anf. 32 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M):

Fru talman! Som jag har redogjort för i mina inlägg pågår en hel uppsjö av initiativ och uppdrag från regeringen inom flera av statens myndigheter för att bidra i det viktiga arbetet mot bland annat våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Det är en mycket angelägen fråga för regeringen.

Jag är glad över att kunna lugna ledamoten och alla lyssnare med att Försäkringskassan inte har upphört att ställa frågor om våld när de gör utredningar. Myndigheten arbetar även systematiskt med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin kärnverksamhet, och motverkandet av våld i nära relationer är ett prioriterat mål i detta arbete.

Återigen: Regeringen tar frågan om våld mot kvinnor på stort allvar. Att få frågan är oerhört viktigt, och att våga fråga beskrivs ofta som en grundläggande förutsättning för att kunna identifiera och hjälpa en person som befinner sig i en svår situation. Det regeringsuppdrag som flera myndigheter nu arbetar vidare med kommer att vara viktigt i det fortsatta arbetet ute i verksamheterna. I detta har de regeringens fulla stöd.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 14 Svar på interpellation 2025/26:289 om konsekvenser av regeringens migrationspolitik

Anf. 33 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Daniel Riazat har frågat mig hur jag ser på splittrande av barnfamiljer som sökt asyl i Sverige och om jag har för avsikt att vidta några åtgärder för att förhindra att detta sker. Han har också ställt frågan hur jag ser på utvisningar till diktaturer och om jag har för avsikt att vidta några åtgärder för att förhindra att detta sker.

Svensk migrationspolitik genomgår nu ett paradigmskifte. Till skillnad från den förra regeringen har den här regeringen haft en konkret plan för att komma till rätta med en av väljarnas allra viktigaste frågor: att skapa ordning och reda i migrationspolitiken.

Det här är ett långsiktigt arbete, men vi kan konstatera att det redan har gett resultat. Tack vare en ansvarsfull och restriktiv migrationspolitik har

Sverige nu den lägsta asylrelaterade invandringen på 40 år. Fler personer med utvisningsbeslut lämnar landet. Samtidigt ökar andelen experter som söker sig till Sverige, vilket bidrar till att stärka svensk konkurrenskraft.

När det gäller barnrättsperspektivet finns det centrala bestämmelser om barnets bästa i utlänningslagen. De innebär att i fall som rör ett barn ska barnets hälsa och utveckling och barnets bästa i övrigt särskilt beaktas. Genom att barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020 förtydligades också att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen vid avvägningar och bedömningar som rör barn.

Det finns med andra ord ett tydligt barnrättsperspektiv i svensk migrationsrätt. Barns rättigheter ska säkerställas i Migrationsverkets och Polismyndighetens arbete, och det är viktigt att asyl- och återvändandeprocessen är rättssäker för både barn och vuxna.

En viktig parameter i regeringens migrationspolitik är att de som har rätt till skydd så snart som möjligt ska beviljas uppehållstillstånd. Om en ansökan om uppehållstillstånd däremot avslås ska utläningen så snart som möjligt återvända till sitt hemland. Sverige har ett av världens mest rättssäkra asylsystem, och att myndighets- och domstolsbeslut måste följas utgör i sin tur en av grunderna i en rättsstat. Vidare har alla länder, oavsett styrelseskick, en folkrättslig skyldighet att ta emot sina egna medborgare.

Sverige för en kontinuerlig dialog med en rad länder om samarbete i olika migrationsfrågor, inklusive återvändande, som en del av våra bilaterala relationer. Det handlar bland annat om att främja både det frivilliga och det tvångsvisa återvändandet av utländska medborgare som saknar rätt att vistas i Sverige. Regeringen har i detta sammanhang varit tydlig med att bistånd ska kunna villkoras, i syfte att mottagarlandet ska följa folkrättsliga principer och samarbeta med Sverige i frågor om återtagande av sina medborgare. Detta är ett arbete som jag följer nära och som regeringen avser att fortsätta med.

Anf. 34 DANIEL RIAZAT (-):

Fru talman! Sedan de blåbruna partierna tog över regeringsmakten efter valet 2022 har den SD-styrda migrationspolitiken lett till extremt negativa konsekvenser såväl för de utvisade och utvisningshotade som för hela samhället. Familjer har splittrats. Arbetsgemenskap och vänskapsband har slagits sönder.

Det Sverige som en gång i tiden utmärkte sig för saker vi kunde vara stolta över utmärker sig nu i stället genom att ett parti som startats av nazister styr landets politik, inte minst migrationspolitiken, som vi har hört migrationsministern stå här och företräda och prata om.

De utvisningar som bland annat sker till länder som Sverige avråder svenska medborgare från att resa till slår rekord efter rekord. Majoriteten av riksdagens partier verkar inte ha några problem med denna inhumana politik.

Den senaste tiden har det uppmärksammats mycket hur undersköterskor, sjuksköterskor, journalister, lärare, fritidsledare, egenföretagare och människor från samhällets alla delar riskerar att utvisas.

Avtal med diktaturer har lett till en osäkerhet bland vissa grupper. Jag vill att de som lyssnar på denna debatt är vaksamma, för det ministern kallar för ”oavsett styrelseskick” betyder diktaturer.

Ett exempel där regeringen har skrivit avtal med en diktator för att skicka hem ett stort antal människor som riskerar förföljelse, tortyr och fängelse är kurderna. I det här fallet har regeringen genom väldigt långtgående mandat till Säkerhetspolisen sett till att hemligstämpla hundratals migrationsärenden och utvisningar. Det här gjordes efter Sveriges Nato-förhandlingar med diktator Erdoğan, där han krävde utvisning av oppositionella och kurder och där den svenska regeringen och minister Forssell sa: Ja, absolut – det ska vi ordna åt er!

Trots att Sverige inte har haft en så här liten invandring på flera decennier och inte beviljat så här få uppehållstillstånd i modern tid fortsätter den SD-ledda regeringen med den rasistiska migrationspolitiken, samtidigt som stora delar av vårt land vänder sig emot denna inhumana migrationspolitik och denna rasism. Alltifrån moderatstyrda till vänsterstyrda kommuner protesterar just nu mot regeringens ansvarslösa utvisningspolitik och påtalar de negativa konsekvenser detta får för både individer och samhället i stort.

Utvisningsshoten har mötts av ilska bland folket och bland kollegor. Människor sluter sig samman för att protestera mot ministrarnas politik.

Jag har därför frågat hur ministern ser på att man splittrar barnfamiljer som har sökt asyl i Sverige för att få skydd och om ministern har för avsikt att vidta några åtgärder för att förhindra att det sker.

Jag har också frågat hur ministern ser på att man utvisar människor till diktaturer. Jag tror att ni hör svaret: Regeringen avser inte att sluta skicka människor till tortyr, förtryck och döden. Regeringen stoltserar i stället här i dag från talarstolen med att man för en migrationspolitik som är en ansvarslös utvisningspolitik som riskerar både individers rättigheter och liv och vårt samhälle som sådant. Den skiljer barn från deras föräldrar och partner från varandra, den bryter vänskapsband och den splittrar vårt samhälle.

Varför är det så viktigt för Sveriges migrationsminister att människor utvisas till diktaturer – varför?

Anf. 35 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD):

Fru talman! Interpellationen som lämnats in av Daniel Riazat har rubriken *Konsekvenser av regeringens migrationspolitik*, men när man läser den låter det mer som en pamflett från Ung Vänster.

Det står att regeringens och Sverigedemokraternas migrationspolitik har resulterat i extremt negativa konsekvenser för såväl de utvisade och de utvisningsshotade som hela samhället. Frågan är hur man resonerar när man gör ett sådant påstående.

När det gäller de utvisade handlar det om att utlänningar som saknar tillstånd att vistas i Sverige och har fått ett utvisningsbeslut ska utvisas. Det är så en reglerad migrationspolitik fungerar. Det finns människor som har tillstånd att vistas i Sverige. De får stanna; ingen ifrågasätter detta.

Sedan finns det människor som av olika anledningar får ett utvisningsbeslut. Det kan bero på att utlänningen har fått ett avslag på sin asylansökan, det kan bero på att man befinner sig illegalt i Sverige och det kan bero

på att man har begått ett brott som leder till fängelse. Ingen utvisas om det inte finns en rimlig anledning.

Menar ledamoten Riazat att ingen ska få ett utvisningsbeslut? Om en utlänning våldtar en kvinna – ska den utlänningen fortsätta att vistas i Sverige?

Utvisningar är en del av hur en reglerad invandring fungerar. Är man emot utvisningar vill man ha fri invandring, och ledamoten Riazat borde veta att det inte finns något parti i Sveriges riksdag som öppet vill stödja fri invandring. Sedan har vi partier som Vänsterpartiet och Miljöpartiet, som i praktiken stöder fri invandring.

Med andra ord är utvisningar inte någon extremt negativ konsekvens, som ledamoten Riazat uttrycker det, utan utvisningar är det verktyg vi har för att upprätthålla en reglerad invandring.

Ledamoten Riazat menar också att barnfamiljer som sökt asyl i Sverige splittras. Det här måste förtydligas så att alla som lyssnar på debatten förstår vad ledamoten menar. Det handlar om anhöriginvandring.

Ledamoten menar att det är Sveriges migrationspolitik som har splittrat familjerna när en person i familjen lämnat sin familj i sitt hemland och tagit sig hela vägen till ett land i norra Europa i stället för att söka asyl i första säkra land.

Jag skulle säga att den som lämnar sin familj har fattat beslutet att splittra familjen. Vi har aldrig bett någon asylsökande att ta sig till Sverige. Det finns ingen internationell organisation som uppmanar asylsökande att passera flera säkra länder och ta sig till Sverige. Det är de själva som fattar det beslutet, och då är man egentligen ingen flykting utan en ekonomisk migrant.

När det gäller familjeåterförening är det självklart att det måste finnas regler för detta. Vi har invandratäta områden med massiva sociala problem på grund av att vem som helst har kunnat ta hit sina anhöriga trots att personen i fråga inte kunnat försörja sig ordentligt.

Det är därför regeringen och Sverigedemokraterna har arbetat med att ta fram skärpta villkor för anhöriginvandringen. Den som tar hit sina anhöriga ska visa att han eller hon kan stå på egna ben så att den familj som man återförenas med inte behöver leva i misär.

Kanske bryr sig inte ledamoten Riazat om under vilka förhållanden dessa familjer faktiskt får leva när de väl kommer till Sverige. För honom tycks det enda målet vara att de tar sig hit. Att ta sig till Sverige verkar vara hela kärnan i ledamoten Riazats politik. En sådan politik är inte hållbar.

Anf. 36 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Precis som jag nämnde i mitt svar ser vi tydliga resultat av regeringens migrationspolitik. Vi fick svenska folkets mandat, och de gav oss i uppgift i det förra valet att få ordning på migrationen och få den under kontroll och att få bukt med de allvarliga problem som människor såg på en lång rad områden.

Det handlade inte minst om att en alldeles för omfattande asylinvandring under alldeles för många år hade skapat väldigt stora integrationsproblem i vårt land. Det är tusentals barn som växer upp i fattigdom och ut-satthet och en lång rad olika integrationsproblem.

Detta är kostnader som måste betalas av någon. Det finns inga gratis-pengar, utan vi ser att skattepengar från hårt arbetande människor behöver läggas på en misslyckad integration. Vi ser resurser som hade kunnat gå till fler lärare i skolan, fler sjuksköterskor, fler poliser och en lång rad andra saker men som i stället behövde läggas på detta.

Nu ser vi goda resultat. Vi ser att asylinvandringen är den lägsta på 40 år. Vi ser också ett återvändande som ökar från låga nivåer. Detta är viktigt, särskilt när det handlar om personer som har begått brott i Sverige. Men det handlar också om att upprätthålla en reglerad invandring.

Fru talman! Här måste man faktiskt välja. Man kan inte säga att man ska ha en reglerad invandring och värna asylrätten men att ingen ska behöva åka hem. Det är intellektuellt helt ohederligt.

Vi gör väldigt noggranna bedömningar; jag vågar påstå att Sverige har det kanske mest rättssäkra asylsystemet i världen. Man gör alltid individuella bedömningar av skyddsbehov. Det innebär att en person från ett land, oavsett om det är en demokrati eller en diktatur, kan ha ett skyddsbehov. Det är individens förhållanden som är avgörande, och det handlar om rätts-säkerhet.

Man kan inte bara sitta och titta på en karta och tro att alla från ett visst land för all framtid per definition kommer att ha ett skyddsbehov men att det för ett annat land är det rakt motsatta. Det hade inneburit en mindre rättssäker ordning än den vi har i dag, där det alltid är individens förutsättningar som är avgörande.

Det tas alltid hänsyn till barn i den migrationsprocess vi har i dag. Vårt system bygger på svensk lagstiftning men även på EU-lagstiftning och internationella konventioner. Ett rättssäkert system innebär dock inte med automatik att alla som vill vara i Sverige bedöms ha skyddsskäl; det är viktigt att komma ihåg. Det är en helt avgörande del i en reglerad invandring.

Man tar också alltid hänsyn till barns hälsa och utveckling, men det innebär inte alltid att beslutet blir som vårdnadshavarna vill. Återigen: Man gör alltid en bedömning av individens skyddsbehov. Det är inte konstigare än så.

Det är också så att alla länder oavsett styrelseskick har en folkrättslig förpliktelse att ta emot sina egna medborgare. Här talar denna regering med större tydlighet än vad någon annan regering tidigare har gjort. Ett konkret sådant exempel är att vi villkorar delar av utvecklingsbiståndet. Svenskt bistånd är inte längre en bankomat som bara betalar ut pengar, utan vi säger också att vi har tydliga svenska intressen.

Vi vill hitta samarbeten med länder. Vi är gärna med och samarbetar för att bygga upp och skapa en bättre framtid i de länderna. Men då är det viktigt och rimligt att de länderna också lyssnar på vilka prioriteringar Sverige har och vill samarbeta med oss.

Anf. 37 DANIEL RIAZAT (-):

Fru talman! Jag vill börja med att säga att ingen människa är illegal. Handlingar kan vara olagliga, men inga människor är illegala.

Sedan var det väldigt intressant hur det jag i mitt förra anförande sa om att detta är en SD-ledd regering illustrerades i livesändning framför hela Sverige. Jag ställer en fråga till migrationsministern, som tillhör Moderaterna, och då kommer en sverigedemokrat – som själv har varit kvotflyk-

ting och fått hela sin resa till Sverige betald – upp och talar om för ministern vad regeringen ska ha för linje. Därefter får migrationsministern tala utifrån den linje som Sverigedemokraterna har satt.

Det är jättemånga i vårt hemland Iran, Nima Gholam Ali Pour, som gärna hade bytt plats med dig och kommit hit efter de massiva attackerna och den dödliga terrorn mot befolkningen den senaste tiden. Om man är emot den typen av migration kan man börja med sig själv.

Enligt ministern är detta en fråga som en väldigt stor andel av väljarna sätter högt, alltså att vi ska ha en massiv utvisningspolitik och en inhuman asyl- och flyktingpolitik. Det är inget annat än lögn. Frågan om migration kommer inte ens på topp tre i sammanvägningarna av alla opinionsinstituts undersökningar av vilka politiska frågor som är viktiga just nu. Där handlar det om sjukvård, ekonomi, skola, arbetslöshet och andra frågor.

Ändå fortsätter man än i dag med detta mantra, som är en lögn för att få människor att tro att problemen i vårt samhälle handlar om hur många människor som ser ut som jag – inte om att man har förstört de svenska sociala skyddsnäten, att man har ökat splittringen och de ekonomiska klyftorna så att de är lika stora som på 30-talet och att vi har fler arbetslösa än på flera decennier. I stället pratar man om att migrationen fortfarande är hög och att vi måste stoppa den.

Så ser det inte ut. Jag har siffrorna framför mig. Det är 6 procent av dem som beviljats uppehållstillstånd som har fått permanent uppehållstillstånd under de senaste tre åren. Det är en väldigt låg siffra. Hur ska människor kunna känna trygghet och bli en del av det svenska samhället om de riskerar att utvisas i morgon eller inte vet om det är om en månad, om två månader eller om två år?

Jag känner till det här, för jag har varit en av de människorna. Jag hade kommit till det här landet, lärt mig svenska språket och varit en del av det svenska samhället i flera års tid när min familj inte fick en rättssäker prövning, så som de flesta andra familjer inte heller får en. Vi fick också ett utvisningsbeslut. Men tack vare människor som stod upp för solidaritet, till skillnad från den SD-ledda regeringen, och såg till att vi fick vi stanna i landet kan jag i dag stå här och ta debatten mot denna SD-ledda, nationalistiska regering som har kört Sverige i botten inom alla områden, inklusive migrationsfrågorna.

Det pratas också om bristande vandel och om att vi behöver utvisa fler människor som begår brott. Räknas inte de som är aktiva i nazistiska organisationer i Sverige? Hur gör vi med de familjerna? Ska vi splittra familjer där till exempel en son är aktiv i en nazistisk klubb? Ska vi gå till väga på det sättet? Är det den typen av debatt vi vill ha?

Låt oss sluta blanda äpplen och päron i den här debatten!

Anf. 38 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD):

Herr talman! Sverige gick igenom den mardröm som var migrationskrisen 2015. Vad många förstod då var att det inte räcker med välvilja eller kärlek för att hantera migrationen. Det är svårare än så. Det behövs tydliga regler som utgår från Sveriges intressen.

Sverige ska ta emot så många som det här landet klarar av. Sverige ska ta emot så många som det här välfärdssystemet klarar av. Sverige ska inte ta emot så många människor att det skapar konflikter i vårt land.

Allt detta, som är så självklart för många i Sverige i dag, verkar ledamoten Riazat inte förstå. Det är rätt sorgligt att någon som sitter i Sveriges riksdag har så lite kontakt med allmänheten och de svårigheter som många upplevde under migrationskrisen och därefter. Det handlar om samhällen där man verkligen ville välkomna folk men där problemen som följer i invandringens spår bara blev för mycket.

Det är inte så att någon är rasistisk, som ledamoten Riazat påstår i sin interpellation. Det handlar om att det finns en gräns för hur många Sverige klarar av att ta emot. Vi som sitter i Sveriges riksdag – även vi som kommit hit som kvotflyktingar – måste först och främst prioritera det svenska folket och deras väl och ve. Vill man ha privilegiet att kunna vara den här godhetsposören får man vara det någon annanstans. Sveriges riksdag har en skyldighet att representera men också tjäna det svenska folket och deras intressen.

Anf. 39 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Det är underhållande att höra Daniel Riazat försöka plocka politiska poäng på den processordning vi har här i kammaren, som beslutats av alla partier, när det gäller hur interpellationsdebatter går till.

Nu har ju Daniel Riazat lyckats bli utesluten av sitt parti, vad jag förstår, men annars hade han kunnat tala med sina partiföreträdare om att kanske ändra den ordningen. Den är dock demokratiskt beslutad här. Det är inte konstigare än så. Jag trodde nog att Daniel Riazat kanske ändå kände till det, men uppenbarligen inte.

Daniel Riazat verkar inte heller känna till hur en rättssäker och reglerad migrationspolitik fungerar. Det tycker jag är väldigt allvarligt. Det är allvarligt att skrämmas på det sätt som sker här och påstå rena felaktigheter.

Vi har en reglerad invandring där det alltid är individens skyddsbehov som är styrande. Det är inte jag som avgör det. Det är inte Daniel Riazat heller för den delen, kan jag upplysa om, utan det är Migrationsverket och oberoende domstolar som fattar de besluten.

Så är det, herr talman, av en viktig anledning, nämligen att migrationspolitiken ska vara rättssäker. Det ska inte vara politiker med bristande kunskaper om migrationspolitiken som står i riksdagens talarstol och avgör vem som ska få stanna och inte. Det vore inte rättssäkert. Det vore inte Sverige. Man ska alltid göra en individuell bedömning, och det görs bäst just i dessa domstolar.

Det är en väldigt bra ordning vi har. Jag kan konstatera att det förslag som Daniel Riazat står här och för fram, att detta ska avgöras här i en debatt, vore en väldigt dålig ordning. Framför allt vore det en väldigt rättsosäker ordning som skulle skapa väldigt stora problem. Jag är motståndare till det systemet. Jag behöver kanske inte gå in mer på det.

Vi har lagt om migrationspolitiken mot bakgrund av de väldigt stora integrationsproblem som finns i landet. Daniel Riazat håller inte med, förstår jag. Jag vet att inte heller Vänsterpartiet håller med. Jag vet att inte heller Miljöpartiet håller med.

Jag är inte säker på att vi kommer att hitta en gemensam ståndpunkt i den här diskussionen. Man kan dock fundera: Vad vore alternativet till det vi gör just nu? Vore det att fortsätta med den gamla migrationspolitiken, den kravlösa som skapade så enormt stora problem? Man kanske inte ser det när man sitter här i bänken i Sveriges riksdag, men jag är övertygad

om att svenska folket ser integrationsproblemen – ser alla barn som växer upp i utanförskap, ser otryggheten och ser splittringen.

Då kan man, som Daniel Riazat verkar vilja, bara fortsätta som förut. Eller så kan man ta tag i problemen, och det är det vi gör genom att lägga om migrationspolitiken. Till exempel säger vi det som Daniel Riazat verkar tycka är så upprörande: Har man inte skyddsbehov ska man återvända hem. Om man begår brott och blir utvisad ska vi verkställa utvisningen så att ingen gärningsman kan fortsätta förstöra livet för sina brottsoffer.

Vi lägger om politiken. Vi ser goda resultat. Jag är övertygad om att det finns starkt folkligt stöd för detta. Vi kommer att fortsätta genomföra de reformer som vi har lovat svenska folket för att göra Sverige tryggare och säkrare.

Anf. 40 DANIEL RIAZAT (-):

Herr talman! Jag har inte fått något svar att tacka för från ministern.

Återigen fortsätter regeringen och migrationsministern att måla upp ett falskt narrativ över vad som är konfliktlinjen i vårt samhälle: att det skulle handla om att människor är trötta på att det finns sådana som ser ut som jag i det här landet, när det i stället handlar om att vi har en regering som har fört Sverige hundra år bakåt i tiden när det kommer till arbetsmarknadspolitik, bostadspolitik, skolpolitik, sjukvårdspolitik, finanspolitik och en rad andra områden.

En gång i tiden kunde vi stå stolta och höra Sverige omtalas i resten av världen som ett av världens mest jämlika länder som tog emot människor och gav dem en fristad. I dag är vi kända för att regeringen bärs upp av ett parti som byggdes upp av nazister. Det är konfliktlinjen i vårt samhälle. Så kommer det att vara under valet 2026, när den här regeringen tack och lov kommer att försvinna från statsmakten. Vi hoppas att få till en omläggning av politiken i sin helhet, få ordning på samhället och premiera solidaritet och gemenskap bland människor snarare än att stå här och försöka splittra människor. Det har ministern och Nima Gholam Ali Pour från Sverigedemokraterna alltid gjort. De målar upp en falsk bild av problemen i vårt samhälle.

Regeringen säljer vapen till diktaturer, vilket leder till att människor måste fly från sina länder. Sedan vill man inte ta ansvar för dem. Regeringen ger 300 miljoner kronor till en IS- och al-Qaida-styrd regim i Syrien. Kurderna slaktas och flyr, men vi vill inte ta emot dem.

Regeringen ingår avtal med diktatur efter diktatur för att hålla människor borta från Sveriges gränser. Jag och framtidens svenskar kommer aldrig att ställa upp på den linjen.

Anf. 41 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag begär inte att framtidens vänster ska ställa upp på regeringens linje, men det är rimligt att begära att man ändå läser in sig på hur svensk migrationspolitik fungerar innan man ställer sig i riksdagens talarstol och börjar påstå en massa direkta felaktigheter och dumheter. Det är ett rimligt krav.

Jag vill dock avsluta i gemenskap och säga följande. Jag håller med om att det här kommer att bli en stor konfliktfråga i valrörelsen om några månader. Daniel Riazat är tyvärr inte ensam om att vilja återgå till den tidigare kravlösa migrationspolitiken: den som skapade så stora problem för Sve-

rige, skapade så stor otrygghet och skapade problem med utanförskap, segregation och arbetslöshet. Många i Vänsterpartiet och i Miljöpartiet vill se precis samma politik, det vill säga en återgång rakt till den migrationspolitik som ledde Sverige in i flyktingkrisen 2015.

Jag tror att detta vore förödande för Sverige och vår framtid och för integrationen, och det skulle skapa en lång rad problem för inte minst barnen. Ibland låter det som att den stora utmaningen i migrationen är bara att ge folk tak över huvudet första veckan när de kommer. Det är ett kortsiktigt perspektiv. Här handlar det om många år, att klara sysselsättnings- och trygghetsfrågor, skolgång och värderingsfrågor och att hålla ihop Sverige.

Det här handlar om komplicerade saker, och då behöver man en plan. Man kan inte bara stå i en talarstol och uttala enkla paroller; alla är välkomna, bara vi är solidariska. Det fungerar inte så. Jag vet att Daniel Riazat inte håller med mig om detta, men jag är övertygad om att en stor del av svenska folket ser dessa frågor.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 15 Svar på interpellation 2025/26:292 om sill- och strömmingsbestånden i Östersjön

Anf. 42 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Tomas Kronståhl har frågat mig om jag är beredd att vidta åtgärder för att stoppa eller kraftigt begränsa det storskaliga fisket till djurfoder i Östersjön, till förmån för det småskaliga, kustnära fisket för human konsumtion.

Herr talman! Havet utgör en oundgänglig resurs som ger många nyttor för människa och samhälle, inklusive livsmedelsförsörjning. Samtidigt är situationen för Östersjöns ekosystem allvarlig, med svag beståndstatus hos flera viktiga fiskarter och en storleksfördelning som i flera fall är förskjuten mot mindre individer. För att öka kunskapen om bland annat orsakssamband har regeringen gett Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som innebär åtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen från 4 till 12 sjömil i delar av Östersjön. Uppdraget pågår till och med april 2027. Syftet med projektet är bland annat att utvärdera effekterna på biomassa och storleksstruktur. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser av det tidsbegränsade försöket.

Regeringen arbetar målmedvetet och med en helhetssyn för en bättre havsmiljö. I propositionen *Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske* (prop. 2023/24:156) aviserar flera åtgärder för återhämtning av fiskbestånden i Östersjön. De åtgärder som följer av havsmiljöpropositionen om en hållbar fiskförvaltning med kompletterande förvaltning av predatorer ska kunna bidra till en starkare integrering i, och växelverka med, havsmiljöarbetet. I linje med vad som anges i den nämnda propositionen har regeringen bland annat gett Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att ta bort eller drastiskt minska de så kallade inflyttningsområdena innanför trålgränsen och att ta fram underlag för internationella samråd för att flytta ut trålgränsen för pelagiska trålfartyg över 24 meter i

längd till 12 nautiska mil utanför baslinjen i svenskt territorialvatten i Östersjön. Frågan bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen anser att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt och socialt hänseende samt sysselsättningshänseende. Därtill ska verksamheterna bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del av ett långsiktigt hållbart livsmedels-system samtidigt som det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft, som är beroende av livskraftiga bestånd, långsiktigt värnas.

Regeringen har under hela mandatperioden verkat för hållbara fiskemöjligheter. Genom att i förhandlingar med andra länder förespråka försiktigt satta fiskemöjligheter har vi bidragit till ett lägre fisketryck på till exempel strömming i Östersjön än vad som annars hade varit fallet. Vi ser nu vissa tecken på att kustfisket har fått bättre tillgång till större strömming. Regeringen är angelägen om ytterligare förbättringar.

Herr talman! Regeringen stöder kompletterande åtgärder, inkluderat lekfredningsperioder, som är i linje med den fleråriga planen för Östersjön. Regeringen anser att sådana åtgärder ska vara ändamålsenliga, grundas på vetenskapliga råd och inte oproportionerligt drabba det svenska kustnära fisket eller fiske för humankonsumtion negativt – detta för att åtgärderna ska bidra till återhämtade fiskbestånd samtidigt som fiskets konkurrenskraft värnas och förblir livskraftigt.

Det kustnära fisket har oftast begränsad möjlighet att anpassa sitt fiske eller förflytta sig, varför särskild hänsyn i förvaltningen är nödvändig. Ett förlorat kustfiske, och infrastrukturen som är knuten till detta, är svårt att återetablera. Det kustnära yrkesfisket och fiske för humankonsumtion är viktigt för en levande landsbygd och för en lokal livsmedelsproduktion och livsmedelsberedskap.

Det är Havs- och vattenmyndigheten som fördelar de svenska fiskemöjligheterna enligt objektiva och transparenta kriterier. I denna fördelning prioriteras kustfisket, och myndigheten arbetar utifrån principen att det småskaliga fisket alltid ska ha tillgång till kvoter, det vill säga aldrig ska behöva sluta fiska under året och att myndigheten omfördelar vid behov.

Med utgångspunkt i Livsmedelsstrategin 2.0 arbetar regeringen för att nå målen om en ökad livsmedelsproduktion genom ökad lönsamhet och konkurrenskraft i primärproduktionsledet. Genom att en större andel av den landade fisken används till humankonsumtion kan livsmedelsproduktionen öka utan att fisket intensifieras.

En ökad livsmedelsproduktion från havet förutsätter samtidigt en efterfrågan hos konsumenterna, ett fördjupat samarbete mellan värdekedjans aktörer inklusive en förbättrad infrastruktur för landning och mottagning av fisk samt en helhetssyn på fiskets och havsmiljöns förvaltning. En hållbar fiskförvaltning, i nära samverkan med havsmiljöarbetet och med en integrerad förvaltning av predatorer såsom säl och skarv, är därför avgörande för att stärka fiskbestånden och möjliggöra en långsiktigt hållbar livsmedelsproduktion från havet.

Anf. 43 TOMAS KRONSTÅHL (S):

Herr talman! Tack, minister Kullgren, för svaret!

Jag vill börja med att ge en liten bakgrund till frågeställningen. Jag frågade ministern om han är beredd att vidta nödvändiga åtgärder för att rädda sill- och strömmingsbestånden i Östersjön. Som vi alla vet är sill och strömming viktiga grundpelare för allt liv i Östersjön och Östersjöns ekosystem. Tidigare har dessa arter även haft avgörande betydelse för våra kustsamhällen. Småskaligt fiske var en mycket viktig del av livsmedelsförsörjningen lokalt och regionalt och är inte minst en viktig del av den svenska kulturen.

I dag är tillståndet för flera fiskbestånd i Östersjön, och därmed för små kustfiskare, mycket kritiskt. Internationella havsforskningsrådet, Ices, har under många år varnat för en total kollaps för flera av bestånden, och i flera delar av Östersjön är sillen och strömmingen nu akut hotade. Trots vetskapen om detta faktum fortsätter det storskaliga pelagiska fisket i Östersjön som nästan uteslutande fiskar till djurfoder.

Herr talman! Trots dessa upprepade varningssignaler, minskade kvoter och totalt fiskestopp för till exempel torsk ser vi inga större tecken på återhämtning. Det råder, som jag har sagt tidigare, totalt fiskestopp vad gäller torsk. Ändå fångades över 10 ton torsk 2025 som en bifångst, framför allt vid fiske av plattfisk. Om vi ska komma åt dessa problem måste det till ganska radikala åtgärder: antingen totalt förbud mot fiske av plattfisk eller att man använder fiskeredskap som gör att torsken klarar sig.

Allt i havet hänger samman. Om vi ska komma till rätta med återhämtningen för torsken måste vi kraftigt minska eller helt upphöra med det storskaliga fisket av sill och skarpsill. Under 2025 fiskade svenska fartyg upp 27 200 ton skarpsill, varav över 90 procent gick till djurfoder. Samtidigt fiskades det upp cirka 32 000 ton sill och strömming. 75 procent av den fångsten gick till djurfoder. Endast 2 700 ton av dessa 32 000 gick alltså till kustfisket, som fiskar för humankonsumtion, det vill säga till tallriken.

Det finns faktiskt nationella möjligheter, inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik, att kraftigt minska fisket av sill och strömming till djurfoder i Östersjön. Vi socialdemokrater har på grund av den rådande situationen för både sill och strömming och torsk i Östersjön föreslagit att under en period pausa och helt förbjuda det storskaliga fisket, som i huvudsak ändå går endast till djurfoder, för att se och säkerställa om det är möjligt att få tillbaka livskraftiga bestånd av dessa för Östersjöns överlevnad helt avgörande fiskarter.

Om vi väljer att göra det, herr minister, minskar vi fisket med 55 000 ton och säkerställer foder till såväl torsk som lax och annan rovfisk som försörjer sig helt och hållet på sill och skarpsill. Min övertygelse är att man då skapar bra förutsättningar för en ganska snabb återhämtning av samtliga hotade bestånd.

Man kan exempelvis också välja att arbeta med fördelning av fiskekvoter, geografiska begränsningar samt strikt skydd av lekområden. Även tidsbegränsade fiskestopp blir fullt möjliga åtgärder att vidta nationellt.

Är ministern beredd att påbörja en förändring även av dagens kvot-system till förmån för fiske för humankonsumtion?

*Svar på
interpellationer*

Anf. 44 HANNA WESTERÉN (S):

Herr talman! Jag vill tacka Tomas Kronståhl för denna viktiga interpellation.

Jag kan också säga tack till statsrådet. Jag skulle nämligen kunna citera stora delar av interpellationssvaret eftersom det uttrycker så många viktiga ambitioner för Östersjön, som råkar vara det hav som jag som gotlänning bor mitt i.

I interpellationssvaret sägs det att havet ska stärkas till bättre hälsa och att fisket på ett hållbart sätt ska bidra till svensk livsmedelsförsörjning. Bestånden ska återhämta sig, och fisket ska förbli livskraftigt. Statsrådet säger själv att "fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen" och att verksamheterna ska "bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen som en del av ett långsiktigt hållbart livsmedelssystem samtidigt som det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft, som är beroende av livskraftiga bestånd, långsiktigt värnas".

Det låter alldeles enastående. Men givet det Tomas Kronståhl lyfte fram om gränsdragningen mellan stora och små aktörer och den lagstiftning som statsrådet pekar på i sitt interpellationssvar vill jag verkligen lyfta fram hur mycket den föreslagna lagstiftningen skulle försvåra för just det gotländska husbehovsfisket.

Peter Kullgren säger själv: "Det kustnära fisket har oftast begränsad möjlighet att anpassa sitt fiske eller förflytta sig varför särskild hänsyn i förvaltningen är nödvändig. Ett förlorat kustfiske, och infrastrukturen som är knuten till detta, är svårt att återetablera. Det kustnära yrkesfisket och fiske för humankonsumtion är viktigt för en levande landsbygd och för en lokal livsmedelsproduktion och livsmedelsberedskap".

Detta gäller i allra högsta grad på Gotland, där man i generationer har bedrivit husbehovsfiske med nät. Länsstyrelsen i Gotlands län är i sitt remissvar otroligt tydliga med att om förslaget skulle bli lag slår det oerhört hårt mot det gotländska husbehovsfisket, som i så fall hädanefter är hänvisat till fiske med spö. Länsstyrelsen i Gotlands län uttrycker det så här: "Länsstyrelsen avstyrker dock förslaget att frifiskerätten endast ska omfatta fiske med handredskap med motiveringen att det är en alltför ingripande åtgärd med negativa konsekvenser för ett traditionellt husbehovsfiske och därmed även en negativ påverkan på kulturhistoriskt värdefulla fiskelägen."

Jag undrar: Ska vi ha det så här? Mycket av det som Peter Kullgren lyfte fram i sitt svar till Tomas Kronståhl är positivt och väldigt ambitiöst. Men gotländska husbehovsfiskare lyfter bland annat fram de gotländska fiskelägena och att behålla dem för framtida generationer men också att de bidrar substantiellt till en gotländsk livsmedelsförsörjning. Men de riskerar att försvinna med den här regeringens politik.

Peter Kullgren och Tomas Kronståhl lyfter upp att bestånden ska kunna återhämta sig. Det vill jag också. Ni får inte tro något annat. Men jag menar att just husbehovsfisket, som jag särskilt vill lyfta fram här i dag, inte hotar några bestånd. Hoten kommer från annat håll.

Jag undrar om Peter Kullgren är medveten om

1. att Gotland än så länge faktiskt har ett livaktigt husbehovsfiske, som jag skulle önska att vi bevarar och som tillför Sverige viktiga värden
2. att lagförslaget som nu är ute på remiss skulle kunna innebära en veritabel knockout på det gotländska husbehovsfisket och därmed på Gotlands livsmedelsförsörjning.

Svar på
interpellationer

Anf. 45 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Det som Hanna Westerén frågar om är fiskelagsutredningen. Det är en utredning som den förra regeringen tillsatte och gav direktiv till. Så långt är det alltså Socialdemokraternas direktiv som ligger till grund för den.

Det betyder inte att regeringen kommer att besluta om allt som står i utredningen. Den bereds just nu, och vi kommer att återkomma till den i sak.

Det stämmer att regeringen har en ambitiös politik för Östersjön. Vi vill se ett friskare Östersjön. Och vi vill se snabbare återväxt i fiskbestånden.

Det småskaliga fisket utgör en livsnerv för väldigt många kustbygder och är särskilt prioriterat, delvis genom det jag nämnde tidigare.

Jag kan konstatera att regeringen har stegat upp arbetet för att vända utvecklingen i Östersjön, både genom nationella beslut – havsmiljöpropositionen är ett exempel – och via det påverkansarbete som sker i EU. Som bekant är en mycket stor del av fiskeripolitiken ett EU-gemensamt politikområde. Det är en verklighet som vi behöver förhålla oss till.

När det gäller fiskbeståndens status börjar ju inte historien 2022, när jag fick det här ansvaret. Vi har även haft att förhålla oss till konsekvenserna av tidigare regeringars handlingar. Jag misstror inte på något sätt den tidigare rödgröna regeringens avsikter – den regering som styrde när ledamoten Kronståhl kom in i riksdagen. Jag kan ändå konstatera att det har varit helt nödvändigt för oss att växla upp det här arbetet, till exempel påverkansarbetet gentemot andra, eftersom det är ett EU-gemensamt arbete.

Jag har haft östersjöfiskeministrarna på träff hos en småskalig fiskare i Gävle. Jag har varit med den nye kommissionären på ledamoten Westeréns vackra hemö Gotland, där vi träffade småskaliga fiskare och diskuterade de här frågorna. I Stockholm lyckades vi i höstas anordna ett ministertätt och kommissionärstätt högnivåmöte om just Östersjön. Vid alla de här tillfällena har vi lobbat för den svenska linjen: restriktiva kvoter, utvecklad vetenskaplig rådgivning och flexibla lösningar för det småskaliga fisket. Jag har faktiskt ansträngt mig för att hitta exempel från tidigare regeringar men har inte hittat några.

Kvoterna har under vår tid landat högre än vad vi hade önskat, men vi har påverkat dem i rätt riktning och värnat småskaligt fiske i förhandlingarna. Den som tar sig tid och jämför bakåt ser att kvoterna nu är lägre i förhållande till vetenskapliga råd än någon gång med den tidigare rödgröna regeringen. För första gången på länge markerade vi också med ett nej när vi fattade det förra beslutet.

Att vi nu enligt vetenskapen ser en viss förbättring när det gäller tillgången till stor strömming kanske är det allra viktigaste för de småskaliga fiskare som fiskar efter strömming. Men vi är långt ifrån vårt mål, och

därför jobbar vi med en bredd av åtgärder. Bättre förvaltning av säl och skarv, ett trålförbudsområde och fortsatt arbete med handlingsplanen för att mer fisk ska bli mat är några få exempel.

Anf. 46 TOMAS KRONSTÅHL (S):

Herr talman! Jag tackar ministern för bra ambitioner i många stycken och bra svar i vissa stycken.

Östersjön är kanske världens känsligaste hav. Övergödning, klimatförändringar och ett alldeles för hårt fisketryck har tillsammans pressat våra viktiga fiskbestånd till den bristningsgräns som vi i dag ser. Jag kan villigt erkänna att jag sedan jag kom in i riksdagen har jobbat intensivt med de här frågorna. Jag tror och hoppas att jag har lärt mig väldigt mycket på vägen och inte är vilseledd på något sätt. Jag har lärt mig att det här är nyckelarter för själva existensen av havets näringskedja. Om vi skulle förlora dem skulle konsekvenserna sträcka sig längre än till fisket. Ett hav utan liv vore ett fullständigt misslyckande för oss alla, inte minst för oss inom politiken.

Herr talman! Att göra allt vi kan för att rädda fiskbestånden i Östersjön är enligt min mening inte längre valbart eller valfritt utan helt nödvändigt. Detta är alltså ingen partipolitisk debatt utan en väldigt viktig debatt för Östersjöns överlevnad.

Jag anser att vi måste ta de varningssignaler vi får på allvar. Vi måste vägledas av fakta och vetenskap och inte tillåta att kortsiktiga vinstintressen får slå ut långsiktig hållbarhet, som i detta fall är helt avgörande för alla inblandade, både dem som önskar fiska i framtiden och dem som värnar ett levande hav. Hur vi agerar nu kommer att vara avgörande för om Östersjön i framtiden ska vara ett levande hav eller ett varnande exempel på vad som händer om vårt ansvar för åtgärder skjuts på framtiden.

Herr talman! Jag vill inte på något sätt stå här och kritisera regeringen eller ministern obefogat. Mycket har gjorts som gått i rätt riktning. Precis som ministern framhöll sa man nej till EU:s kvotbeslut för fisket i Östersjön 2026 eftersom även dessa kvoter var satta alldeles för högt med tanke på det bestånd vi har i Östersjön. Det var ett modigt och bra ställningstagande som visar att vi nu på allvar håller på att ställa om fiskepolitiken i Östersjön.

Tyvärre räckte inte argumentationen till för att ändra EU:s beslut. Därför är det nu viktigt att vi agerar så mycket vi kan nationellt och på hemmaplan, samtidigt som vi fortsätter att föra dialoger med våra grannländer för att åstadkomma en långsiktig gemensam strategi för ett hållbart fiske i framtiden.

Herr talman! Jag ser och känner ett allt starkare stöd för att ta krafttag nationellt och vidta de reella åtgärder som krävs för att rädda dessa viktiga fiskbestånd för framtiden. Jag ser och känner även ett mycket starkt stöd för ett skifte från dagens fiskeriförvaltning, där det till mycket stor del handlar om att fiska för djurfoder med stora pelagiska trålare, som i dag inte ens har möjlighet att landa sin fångst i några hamnar i Östersjöns vatten. Framtidens fiske måste vara mer fokuserat på humankonsumtion, det vill säga mat på tallriken.

En reform av kvotfördelningen är nödvändig för att säkerställa en bättre balans mellan förutsättningarna i havet och dagens fiskemetoder. Dagens kvotsystem gynnar tyvärr storskaligt industrifiske, som vi vet går

till djurfoder. Framtidens fiskeflotta i Östersjön anser vi ska bestå av små och medelstora kustfiskare som landar sina fångster i Sverige. En större andel av kvoterna ska gå till mat. Outnyttjade kvoter bör inte nyttjas alls. Detta skulle på sikt öka möjligheterna för svensk förädling och försäljning, kanske till och med export av fisk som livsmedel.

Kan minister Kullgren tänka sig att tillsätta en utredning med experter och parlamentariker som får till uppgift att försöka ställa om till ett långsiktigt hållbart fiske för humankonsumtion i Östersjön?

Anf. 47 HANNA WESTERÉN (S):

Herr talman! Jag har nu bara två minuters talartid. Tomas Kronståhl har lyft mycket som jag också tycker är viktigt. Jag tar mig friheten att än en gång fokusera på Gotland och det gotländska husbehovsfisket. Det oroar mig nämligen så mycket.

Peter Kullgren lyfter fram att lagförslaget är en frukt av ett tidigare regeringsdirektiv. Även om det är så hoppas jag att jag har lyckats förmedla vikten av att man även fortsättningsvis kommer att kunna fiska med nät på Gotland och att vi bevarar det gotländska husbehovsfisket för framtiden. Som både ministern själv och Tomas Kronståhl har lyft behöver det småskaliga kustfisket fler och särskilda insatser för att kunna leva vidare, eftersom konkurrenssituationen är så svår och Östersjön är så pressad.

Om vi skulle hamna i situationen att ett bestånd dör ut eller att de kvarvarande gotländska husbehovsfiskarna beslutar sig för att lägga näten på hyllan för gott är det förändringar som är irreversibla. Jag hoppas innerligt att det inte ska skrivas sådana kapitel i Östersjöns historia.

Jag förstår att Peter Kullgren har mött gotländska husbehovsfiskare. Det känns bra och viktigt. Jag vill därför avslutningsvis vädja till Peter Kullgren om att ha de gotländska husbehovsfiskarnas insatser för livsmedelsförsörjningen och för de hållbara bestånden på näthinnan när beslut fattas om en ny fiskelag.

Anf. 48 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Jag kan lova Hanna Westerén att detta finns tydligt på näthinnan i den vidare processen.

Det är svårt att hinna med allt jag vill säga i den här frågan, men jag ska försöka.

I Tomas Kronståhls första inlägg nämndes skarpsill, herr talman. Han sa att vi använder för lite av Östersjöns fisk till mat. Det stämmer. Vi borde göra mer. Men i Sverige har vi ingen tradition av att äta skarpsill, som man gör i många andra delar av Östersjöområdet. En del av landningarna finns det därmed inte avsättning för. När man fiskar är det generellt centralt dels att det finns landningskapacitet, dels att man har avsättning, det vill säga konsumenter som vill äta det man landar.

Här har vi en annan problematik med miljösituationen och miljögifterna som kan mätas i exempelvis sill och strömming. Vi har andra statliga myndigheter som garanterat med fog har satt gränser för hur mycket man kan konsumera.

Jag var i Nordersund i Sölvesborgs kommun i förra veckan och träffade fiskare där. Problemet var inte att man inte kunde ta upp fisk. Det var gott om strömming, så den småskaliga fiskaren där. Det var helt enkelt gott om

fisk. Problemet är att man i beredningsindustrin inte har avsättning för produkterna.

Vi har därför gett ett uppdrag att man ska se över detta med hälsorisker. Om vi lyssnar på fiskarna och beredningsindustrin i Nordersund kan vi konstatera att man under en ganska lång tidsperiod av mätningar inte har hittat gränsvärden som överstiger dioxinnivåerna.

När man har en rekommendation om att inte konsumera är det klart att stora kedjor följer de rekommendationerna från myndigheterna och från ideella intresseorganisationer. Det slår jättehårt mot den här typen av småskalig produktion, som är så viktig. Vi jobbar på flera håll för att få till det. Det är en väldigt central del i helheten.

Som jag sa inledningsvis jobbar vi med fler åtgärder. Trålgränsen är utflyttad i ett försöksområde på 40 mil från norra Öland till Norra Uppland. Vi bereder underlaget vi fått för internationella samråd om en permanent utflyttning av båtar över 24 meter. Vi har gett HaV i uppdrag att ta bort eller drastiskt minska inflyttningsområdena innanför trålgränsen.

Det är regeringens absoluta övertygelse att vi behöver återhämtning av bestånden så snabbt som möjligt. Vi behöver därtill utveckla näringen längs hela värdekedjan från fisket till beredningsindustrin och till konsument och marknad. Här är det särskilt viktigt med de småskaliga fiskarna.

Det handlar också om fler åtgärder och uppdrag som syftar till att återställa kustfiskbestånden. Det är nu en del av Livsmedelsstrategin 2.0. Vi har gett flera uppdrag för att underlätta jakt på säl och skarv och så vidare.

Vid fördelning av kvoter tilldelas kustfiskets kvot först utifrån principen att det ska kunna fiska fritt hela året. Vi har också under 2025 ändrat fördelningssystemet för regionalkvot så att regionalfartygen alltid har minst grundnivå. Sist fördelas kvoterna till det pelagiska systemet.

Jag kan också konstatera att 20 procent av sillkvoterna i Östersjön gick till kustfartyg och regionala fartyg 2020. Året som nu gick, 2025, var samma siffra 33 procent. Det kan också vara värt att notera.

Anf. 49 TOMAS KRONSTÅHL (S):

Herr talman! Det är en bra diskussion och ett bra samtal. Det är kanske inte så mycket debatt, utan vi för snarare ett samtal. Det är lite skillnad mot den förra debatten.

Det finns för tillfället ett stort engagemang. Det har skett väldigt mycket de senaste åren, inte minst med tanke på krigen, det som händer i Ukraina och allt sådant. Vi har sett att vi måste se över vår egen försörjningsförmåga. Vi har sett att vi måste ta vara på de livsmedel som finns både i hav och på land.

Vi ser också att gränsvärden ser allt bättre ut för fisken i Östersjön. Jämför vi oss till exempel med Finland har de där inte alls samma restriktioner som vi har för den fisken, utan de ser den som en väldigt god och fin föda. Vi får hjälpas åt att marknadsföra den svenska fisken på olika sätt.

Med en bred utredning när vi ändå ska se över kvotsystemet 2030, när det väl är dags att reformera det, skulle vi kunna ha ett färdigt förslag. Det handlar om hur man får till ett fiske som inte hela tiden ligger på gränsen till utfiskning. Det ska finnas en marginal – man kan kalla det beredskapsmarginal eller vad som helst. Vi sparar kanske 10–15 procent, så att vi aldrig hamnar i ett akut läge.

Jag är också med på linjen när det gäller förvaltning av säl och skarv. Vi måste se till att vi får igång den förvaltningen. Det skulle påskynda tillväxten av fiskbestånden och framför allt förbättra fiskemöjligheterna för de små kustnära fiskarna som fiskar med nät. De har i dag nästan inte möjlighet att fiska med nät.

Sedan tycker jag att ministern, regeringen och kanske vi andra också ska försöka att få till stöd för en återuppbyggnad av landningsställen och mottagningshamnar i Östersjön. Det bästa vore, herr talman, om man kunde få till det i någon form av kooperation där fiskarna själva är delägare i dessa mottagningsstationer så att de inte blir sålda till Danmark eller något annat.

Anf. 50 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Herr talman! Stort tack till Tomas Kronståhl för en bra diskussion i viktiga frågor! Jag tror att fiskeridebatten över huvud taget tjänar på den tonen.

Vi har gjort många olika insatser och har arbetat hårt för att få ned fisketrycket. Jag ser kanske inte omedelbart att en utredning är den givna lösningen i det här läget. För vissa bestånd har det varit och är fortsatt akut. Det handlar snarare om att vi på sikt egentligen behöver göra tre saker.

Det handlar om att hålla nere kvoterna så mycket som möjligt på kort sikt. På medellång sikt handlar det om att vi måste få färre predatorer – säl och skarv – som nu äter betydligt mer än hela det svenska kustfisket tar upp. På lång sikt måste vi fortsätta att jobba med miljösituationen i Östersjön. Det är absolut nödvändigt. Sedan utesluter jag såklart ingenting.

Herr talmannen kan tro mig när jag säger att vi har tittat på alla möjliga olika infallsvinklar. För mig är resultatet det viktiga. Det handlar om att vi håller kvoterna och tar upp så lite fisk som möjligt tills bestånden har återhämtat sig.

Ofta är de enkla lösningarna heller inte gångbara. Det är för enkelt att säga att vi ska förbjuda ett visst fiske. Jag delar inte bilden att det är något vi kan bestämma nationellt. Det går inte till så. Vi behöver komma överens eftersom det är en EU-gemensam politik. Det är flera olika nationer som fiskar i Östersjön som skulle vara berörda. Det är tyvärr inte så enkelt. Det handlar om att hålla nere kvoterna.

Vi kommer att fortsätta att arbeta på och att värna fisket för matkonsumtion. Jag tackar för en god diskussion.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 16 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2025/26:105 Stärkt säkerhetsskydd vid överlåtelse av fast egendom

2025/26:106 Identitetskrav vid lagfart och åtgärder mot kringgåenden av bostadsrättslagen

2025/26:107 Modernisering av Skatteverkets kontrollverktyg

2025/26:108 Reformering av avfallsagstiftningen för ökad materialåtervinning

Skrivelse

2025/26:111 Riksrevisionens rapport om statens insatser vid hantering av dödsbon – utredning, förvaltning och skifte

Redogörelser

2025/26:Europol1 Redogörelse för verksamheten inom den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol och riksdagsdelegationens arbete under 2025

2025/26:NSÖ1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner 2025

EU-dokument

COM(2025) 785 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén SAMT Regionkommittén En kulturkompass för Europa

Motioner

med anledning av prop. 2025/26:78 En grundlagsskyddad aborträtt samt utökade möjligheter att begränsa föreningsfriheten och rätten till medborgarskap

2025/26:3893 av Jan Riise m.fl. (MP)

2025/26:3894 av Muharrem Demirok m.fl. (C)

2025/26:3895 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V)

§ 17 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 29 januari

2025/26:313 Åtgärder mot illegal ip-tv

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till justitieminister *Gunnar Strömmer* (M)

den 30 januari

2025/26:314 Stärkt skydd för hyresgästers boendemiljö

av *Markus Kallifatides* (S)

till justitieminister *Gunnar Strömmer* (M)

2025/26:315 Säkerhetsincidenter kopplade till den nationella säkerhetsrådgivaren

av *Laila Naraghi* (S)

till statsminister *Ulf Kristersson* (M)

den 2 februari

2025/26:316 Straffrättsliga åtgärder mot illegal ip-tv

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till justitieminister *Gunnar Strömmer* (M)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 29 januari

2025/26:436 Ny folkbildningspolitik

av *Mats Berglund* (MP)

till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm (L)

2025/26:437 Friluftslivets roll i det civila beredskapsarbetet

av *Mats Berglund* (MP)

till minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin (M)

2025/26:438 Svensk drönarförsörjning

av *Markus Wiechel* (SD)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:439 Utbildning av audionomer

av *Ewa Pihl Krabbe* (S)

till gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm (L)

2025/26:440 Statlig service i Ängelholm

av *Anna Wallentheim* (S)

till civilminister Erik Slottnér (KD)

2025/26:441 Ökade anslag till Regeringskansliet

av *Eva Lindh* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:442 Minskning av Sveriges materialfotavtryck

av *Katarina Luhr* (MP)

till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2025/26:443 Ersättning till lokalsamhällen vid etablering av gruvverksamhet

av *Birger Lahti* (V)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:444 Åtgärder mot akademikerarbetslösheten i Skåne

av *Stina Larsson* (C)

till arbetsmarknadsminister Johan Britz (L)

den 30 januari

2025/26:445 Fria fiskevägar och återställning av vattendrag

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

den 2 februari

2025/26:446 Skydd i händelse av kris eller krig

av *Sanna Backeskog* (S)

till minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin (M)

2025/26:447 Fusk inom digital vård

av *Sanna Backeskog* (S)

till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:448 Sveriges deltagande i arbetet för en FN-konvention om äldres mänskliga rättigheter

av *Nadja Awad* (V)

till äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M)

2025/26:449 Civilsamhällets deltagande i arbetet för en FN-konvention om äldres mänskliga rättigheter

av *Nadja Awad* (V)

till äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M)

2025/26:450 Ungdomspolitiskt handlingsprogram

av *Ulrika Westerlund* (MP)

till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:451 Differentierad matmoms

av *Anne-Li Sjölund* (C)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:452 Nordiska rådets rapport om havsbaserad vindkraft i Sverige

av *Birger Lahti* (V)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:453 Licensjakt på lo

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L)

2025/26:454 Inreseförbud för ryska krigsveteraner till Schengenområdet

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:455 Inkludering av Baltikum i Nordefco

av *Björn Söder* (SD)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:456 Utökade ambassadsarbeten med Baltikum

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:457 Uttalanden från Sida

av *Björn Söder* (SD)

till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

§ 19 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 2 februari

2025/26:422 Val av inbjudna deltagare på möten

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:423 De folkliga protesterna i Iran

av *Lawen Redar* (S)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

§ 20 Kammaren åtskildes kl. 15.48.

Prot. 2025/26:67
3 februari

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till och med § 14 anf. 37 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Anmälan om återtagande av plats i riksdagen.....	1
§ 3 Anmälan om ersättare.....	1
§ 4 Anmälan om efterträdare	1
§ 5 Meddelande om frågestund	1
§ 6 Anmälan om subsidiaritetsprövningar	2
§ 7 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
§ 8 Anmälan om faktapromemorior	3
§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott.....	3
§ 10 Ärenden för bordläggning	3
§ 11 Svar på interpellation 2025/26:284 om höjt takbelopp för att säkra tillgången på ingenjörer	4
Anf. 1 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	4
Anf. 2 ANDERS ÅDAHL (C)	5
Anf. 3 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	6
Anf. 4 ANDERS ÅDAHL (C)	6
Anf. 5 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	7
Anf. 6 ANDERS ÅDAHL (C)	8
Anf. 7 Gymnasie-, högskole- och forskningsminister LOTTA EDHOLM (L)	8
§ 12 Svar på interpellationerna 2025/26:209 och 297 om den ökande barnfattigdomen	9
Anf. 8 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	9
Anf. 9 JYTTE GUTELAND (S)	10
Anf. 10 SANNE LENNSTRÖM (S).....	11
Anf. 11 ARBER GASHI (S).....	12
Anf. 12 DANIEL PERSSON (SD).....	13
Anf. 13 MALTE TÄNGMARK ROOS (MP).....	14
Anf. 14 CAROLINE HÖGSTRÖM (M).....	15
Anf. 15 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	16
Anf. 16 JYTTE GUTELAND (S)	17
Anf. 17 SANNE LENNSTRÖM (S).....	19
Anf. 18 ARBER GASHI (S)	20
Anf. 19 DANIEL PERSSON (SD).....	20
Anf. 20 MALTE TÄNGMARK ROOS (MP).....	21
Anf. 21 CAROLINE HÖGSTRÖM (M).....	21
Anf. 22 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	22
Anf. 23 JYTTE GUTELAND (S)	23
Anf. 24 SANNE LENNSTRÖM (S).....	24
Anf. 25 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	24

§ 13 Svar på interpellation 2025/26:276 om myndigheters arbete för att upptäcka relationsvåld	25
Anf. 26 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	25
Anf. 27 ÅSA ERIKSSON (S).....	26
Anf. 28 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	26
Anf. 29 ÅSA ERIKSSON (S).....	27
Anf. 30 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	28
Anf. 31 ÅSA ERIKSSON (S).....	29
Anf. 32 Äldre- och socialförsäkringsminister ANNA TENJE (M).....	29
§ 14 Svar på interpellation 2025/26:289 om konsekvenser av regeringens migrationspolitik	29
Anf. 33 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M).....	29
Anf. 34 DANIEL RIAZAT (-)	30
Anf. 35 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD).....	31
Anf. 36 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M).....	32
Anf. 37 DANIEL RIAZAT (-)	33
Anf. 38 NIMA GHOLAM ALI POUR (SD).....	34
Anf. 39 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M).....	35
Anf. 40 DANIEL RIAZAT (-)	36
Anf. 41 Migrationsminister JOHAN FORSSELL (M).....	36
§ 15 Svar på interpellation 2025/26:292 om sill- och strömmingsbestånden i Östersjön	37
Anf. 42 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	37
Anf. 43 TOMAS KRONSTÅHL (S).....	39
Anf. 44 HANNA WESTERÉN (S)	40
Anf. 45 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	41
Anf. 46 TOMAS KRONSTÅHL (S).....	42
Anf. 47 HANNA WESTERÉN (S)	43
Anf. 48 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	43
Anf. 49 TOMAS KRONSTÅHL (S).....	44
Anf. 50 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD).....	45
§ 16 Bordläggning	45
§ 17 Anmälan om interpellationer	46
§ 18 Anmälan om frågor för skriftliga svar	47
§ 19 Anmälan om skriftliga svar på frågor	48
§ 20 Kammaren åtskildes kl. 15.48	49